

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

DELO SKRBNISKEGA ODBORA OZN

Živahna raprava o usodi južnega dela Kameruna

Skrbniški odbor mora v skladu s sklepom Generalne skupščine določiti, katera vprašanja bodo postavili prebivalstvu tega področja na referendumu

NEW YORK, 7. okt. (Tanjug). V skrbniškem odboru Generalne skupščine OZN že 11 dni zelo živahno razpravljajo o usodi skrbniškega področja južnega dela Kameruna, ki je pod britansko upravo. Odbor ima dejansko nalogo, da v skladu s sklepom Generalne skupščine, sprejetem na lanskem zasedanju, določi, katera vprašanja bodo postavili prebivalstvu tega področja na referendumu, ki bo med decembrom tega in aprilom prihodnjega leta.

Potem bi sprejeli sklep o ukinutvi pogodbe z Veliko Britanijo o skrbništvu nad tem področjem. Prav tako bodo ukinili skrbniško pogodbo s Francijo, nanašajočo se na ustrezni del Kameruna, kakor hitro bo to področje, na katerem živi 3,5 milijona prebivalcev in ki je štiriindesetletja pod francosko upravo, postalo v januarju 1. 1960 neodvisno. Enak sklep bodo sprejeli tudi za severni del Kameruna s 700.000 prebivalci pod britansko upravo, kakor hitro bo znan rezultat plebiscita, ki bo letos v novembru. —

Vse kaže, da se bo severni del Kameruna izrekel za priključitev k Nigeriji, ko bo oktobra 1960 dosegla neodvisnost.

Spor pa je nastal zaradi južnega dela britanskega Kameruna z 800.000 prebivalci, in sicer potem, ko sta ondodni predsednik vlade Fonta in voditelj opozicije Endeled skupaj zahtevala, naj bi odgodili napovedani referendum za to področje do konca leta 1962. V tem času naj bi se dogovorili o vsebini vprašanj za referendum in bi določili ostali skrbniški status. Večina govornikov v doseda-

nji razpravi je vztrajala na tem, naj bi referendum odgodili samo za eno leto. V večrajšji razpravi je govoril tudi jugoslovanski predstavnik Djuro Ninčič, ki je izjavil, da je treba spoštovati sklep Generalne skupščine, čeprav ni nujno, da bi se ga pri uveljavljanju popolnoma strogo držali. Djuro Ninčič je med drugim dejal: »Mislim, da imamo dovolj razlogov, da smo zadovoljni s splošno napredno in daljnosežno smerjo, ki jo OZN dosledno uveljavlja na področju mednarodnega skrbništva in ki izvirja iz črke in duha ustanovne listine. Obžalovati bi bilo in bila bi nevarnost političnih implikacij, če bi skupščina dopustila vtis, da je možno preumerni ali vsaj zaustaviti to težnjo v trenutku, ko doseženi rezultati tako močno krepijo splošni položaj OZN. V širšem

smislu je ta težnja seveda enako del in izraz splošnega napredka doslej odvisnih narodov, posebno tistih v Afriki, k neodvisnosti in k čedalje večji vlogi v svetovnih zadevah. Kako si je moč v času, ko se Togo, del Kameruna, Nigerija in Somalija spreminjajo v neodvisne države, zamisliti, da bi del Kameruna ostal pod skrbništvom ali se celo vrnil pod sistem skrbništva, ki ga je treba po sklepu skupščine ukiniti. — Zaradi tega, po našem mnenju skupščina težko sprejme sklep o tem, da bi južni del Kameruna pod britansko upravo ostal pod skrbništvom, potem ko postanejo sosednja področja neodvisna. Prizadevamo si lahko, da bi podaljšali rok za plebiscit. Ne vemo pa, kako bi ga mogli podaljšati preko roka, določenega za neodvisnost Nigerije, ne da bi pri tem nastali razni politični in pravni problemi. Podaljšanje roka za plebiscit je koristno samo, če se bo medtem izkristaliziralo razpoloženje prebivalstva južnega dela Kameruna. Kajti Kamerun pod francosko upravo bo od tega roka neodvisen že 10 mesecev. Zato se nam zdi, da je treba rešitev iskati v naslednjih okvirih. — Določiti moramo zdej točen datum za plebiscit, ki pa ne sme biti poznejši od datuma, ko naj Nigerija postane neodvisna, in določiti rok za prenehanje skrbništva nad južnim delom Kameruna. Hkrati lahko določimo alternativna vprašanja, ki bi jih postavili prebivalstvu južnega Kameruna, pa ne bi smelo pomeniti nobene posebne težave,« je zaključil Djuro Ninčič.

Volitve brez prerokov

OD NAŠEGA POSEBNEGA DOPISNIKA

LONDON, 7. okt. (Po telefonu). Jutri ob petih zjutraj se bodo v vsej Britaniji odprla volišča. Volilne komisije pričakujejo prvi val takoj zjutraj še predno se začne služba, nato pa spet popoldne, ko bodo, kot vsak četrtek popoldne zaprte trgovine in precejšnje število ustanov. Prvi rezultati bodo znani že jutri pozno zvečer. V petek popoldne bo znano z večjo ali manjšo gotovostjo, kdo je zmagal, šele v soboto popoldne, ko bodo prispeli rezultati s najbolj oddaljenih okolišev na Škotskem, pa bodo volitve tudi uradno zaključene z objavo dokončnih rezultatov.

Za parlament, ki ima 625 mest, kandidira 1536 kandidatov, in sicer 625 konservativcev, 621 laburistov, 217 liberalcev in 72 drugih. Izmed 625 volilnih okolišev jih je 535 takšnih, ki z gotovostjo izvolijo kandidata te ali one stranke, 90 pa jih je takšnih, kjer je imel dosednji član parlamenta manj kot 2000 glasov večine, kar pomeni, da ne more nihče z gotovostjo napovedati zmage te ali one stranke. Glede na to, da je parlamen-

tarna večina vladne stranke skoraj vedno manjša kot 90 mest, lahko rečemo, da je izid volitev popolnoma odvisen od treh do petdeset tako imenovanih obrobniških volilnih okolišev.

Najboljši primer za obrobniški okoliš je Barons Court v Londonu. Izmed 50.032 volivcev jih je leta 1955, leta glasovalo 20.748 za laburističnega kandidata Williamsa, za konservativnega kandidata Josepha pa 20.623. Laburistični kandidat je bil torej izvoljen s 125 glasovi večine. Od 1957. leta se je oddelilo 5000 ljudi, okoli 3000 državljancev pa bo tokrat volilo prvič. Kot v drugih volilnih okoliših, bo tudi tu letos prvič kandidiral liberalni kandidat in nihče ne ve, koliko glasov bo potegnil za seboj in v čigavo škodo ali korist. Prebivalstvo tega okoliša je raznoliko, da socialni sestav ni v korlet niti te, niti one stranke. Obe glavni stranki imata v okolišu okoli 2000 registriranih članov, ki plačujejo članarino. V volilni kampanji sta imeli obe stranki po 8 volilnih zborovanj, ki se jih je udeležilo povprečno po 180 ljudi, kar pravijo, da je izredno mnogo. Okoli 200 prostovoljnih strankarskih aktivistov je obiskalo

Izmenjava brzojavk med Živkovom in Titom

Beograd, 7. okt. (Tanjug). Generalni sekretar Zveze komunistov Jugoslavije Josip Broz Tito in prvi sekretar CK KP Bolgarije Todor Živkov, ki je danes z bolgarskim letalom letel nad jugoslovanskim ozemljem, sta izmenjala brzojavki. Brzojavka Todorja Živkova se glasi:

»Ob priložnosti, ko potujem z letalom prek ozemlja FRL Jugoslavije, sprejemite pozdrave in želje za uspehe sosednjih bratskih jugoslovanskih narodov.«

Generalni sekretar ZKJ Josip Broz Tito je odgovoril s tole brzojavko:

»Zahvaljujem se za pozdrave in želje, izražene ob potovanju s letalom prek ozemlja Jugoslavije. Hkrati želim uspehe bratskemu bolgarskemu ljudstvu.«

Koča Popović na kosilu z novinarji

Washington, 7. okt. (Tanjug). Državni sekretar za zunanje zadeve Jugoslavije Koča Popović je bil včeraj gost na kosilu, ki mu ga je priredilo tiskovno združenje zunanje političnih novinarjev v Washingtonu. V daljšem razgovoru s člani združenja je Koča Popović odgovarjal na vrsto vprašanj o zunanjih politiki Jugoslavije in o prečih mednarodnih problemih.

Rezultati partij XVIII. kola

Keres - Petrosjan
Fischer - Gligorić
Smislov - Benkő
Tal - Olafsson

remi
remi
prek.
1:0

na domovih približno 10.000 družin. Vsi trije kandidati so odvetniki, približno iste starosti in preteklosti. Pri vsem tem postane seveda popolnoma jasno, zakaj mi niti eden izmed kandidatov ni hotel odgovoriti na vprašanje, kdo bo zmagal očitno, da je vsak izmed njih izrazil trdno upanje, da bo to on.

Približno tak je položaj v vseh obrobniških okoliših. Ni torej presenetljivo, da je bila kampanja vseh strank usmerjena predvsem v te okoliše, čeprav so se vsi govorniki prav v teh okoliših najbolj izgovarjali radikalnim idejam. Jutri se bo pokazalo, komu se je to posrečilo bolj, komu pa manj...

Kampanja je bila prav toliko usmerjena proti državljanom, ki se še niso oddolili ali pa, ki jim je vseeno, kdo zmagal. Teh je celih 20 odstotkov in zlasti laburistom gre zanje, ker so trdno prepričani, da bo njihova zmaga tembolj gotova, čim večji odstotek ljudi bo glasoval. Čigav program, čigavi govorniki so bili bolj uspešni, se bo tudi pokazalo jutri. Kolikor toliko verna napoved je le, da stranka, ki bo zmagala, ne bo imela velike večine v parlamentu (ne glede na to, katera bo zmagala), pri čemer bi konservativce bolj prizadelo nazadovanje, kot pa laburiste tesen poraz. Toda pri volitvah, ki so tako popolnoma brez prerokov kot so te, bi bilo vsako nadaljnje uganibanje zelo tvegano. Izbrala med desnimi levičarji in levimi desničarji še nikdar ni bila lahka in tudi britanski volivci imajo s tem, po vseh znanih sodeč, hude težave.

Aljoša Furjan

ZASEDANJE FRANCOSEKEGA PARLAMENTA

Alžirsko vprašanje prevladuje

Sklep o glasovanju o vladni politiki so prepustili predsedniku vlade

PARIZ, 7. okt. (Tanjug). Iz poročila o davišnji seji francoske vlade je razvidno, da bodo na zaključku splošne parlamentarne razprave, v kateri bo povsem sodeč prevladovalo alžirsko vprašanje, glasovali o alžirski politiki vlade, če bo ministrski predsednik Debre sodelil, da je to potrebno.

Objavili so tudi, da se bo deklaracija francoskega ministrskega predsednika nanašala na pereče probleme francoske zunanje politike, francoske afriške skupnosti O problemih ekonomske politike bodo razpravljali v proračunski debati. S tem so uradno potrjene domneve, da bi rada vlada v vprašanju alžirske politike zbrala skupaj tudi tiste parlamentarne delegacije, ki so radikali in v obolevni socialisti, ki v celoti podpirajo njeno alžirsko politiko, ne odobravajo pa njenih ekonomskih finančnih ukrepov.

Sklep o glasovanju ob koncu razprave so prepustili predsedniku vlade predvsem zato, da bi se za vsako ceno izognili nevarnosti, da bi mednarodna javnost dobila vtis o kakršni razcepčnosti francoskega parlamenta glede de Gaulleove deklaracije o Alžiriji.

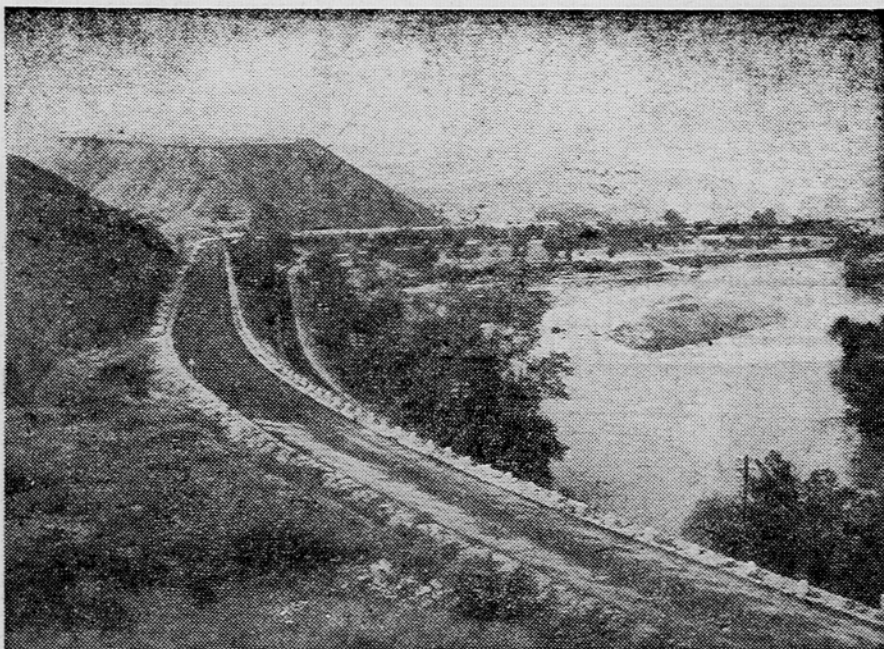
Skupina 49 od skupno 71 poslancev, ki zastopajo Alžirijo v francoskem parlamentu, je danes sklenila, da se ne bo udeležila seje parlamenta, ko bo premier Debre dal izjavo o poli-

tični francoske vlade do Alžirije, češ da so se »svorniki Francije jasno izjavili za odcepitve, uradni predstavnik pa ni jasno povedal, kakšno stališče zavzema v imenu države. Omahovanje neodvisnih bo vsekar vplivalo na Debrejev sklep o tem, ali naj z glasovanjem odobrijo njegovo deklaracijo o splošni politiki vlade.

Atentat na Kasema

BAGDAD, 7. oktobra (Reuters). Bagdadski radio je izjavil, da so na iraškega ministrskega predsednika Kasema napravili atentat v uradnem splošču vojaškega guvernerja Bagdada je rečeno, da je bil ministrski predsednik Kasem lažje ranjen v ramo, tako da se je kmalu po dogodku navdušeno pozdravljen od ljudstva, javil na oknu bolnišnice kamor so ga odpeljali, ter se izvrstno počuti.

Na predsednika vlade Kasema so streljali z revolverji, ko se je z avtomobilom odpeljal po najpomembnejši bagdadski ulici.

V Makedoniji gredo h koncu letošnja dela na avtomobilski cesti »Bratstva in enotnosti«. — Na sliki: del novozgrajene ceste na odseku med Negotinom na Vardaru in Titovim Velesom.

Letos 23 milijard za ceste

V zvezni upravi za ceste menijo, da bomo letos zgradili kakih 650 km cest s sodobnim voziščem

BEograd, 7. okt. (Tanjug). Do konca letošnjega leta bomo porabili za izgradnjo in modernizacijo cest v naši državi iz sredstev federacije ljudskih republik, okrajev in občin kakih 23 milijard.

Ceste gradimo letos nekoliko hitreje, kar kaže na prizadevanje skupnosti, da dobimo čimprej potrebno omrežje cest s sodobnim voziščem ter cest krajavnega pomena, nujno potrebnih za prevoz kmetijskih pridelkov, surovin in industrijskih izdelkov iz proizvodnih v potrošna središča. V zvezni upravi za ceste menijo, da bi morali letos zgraditi, preurediti ali modernizirati kakih 650 km cest s sodobnim voziščem.

Glavna dela so se razvijala na naši najvažnejši cesti Ljubljana—Djevdjeleja, in sicer na

odsekih Paračin—Niš v Srbiji in Negotin—Demir Kapija v Makedoniji. Ta dva odseka avtomobilske ceste »Bratstva in enotnosti« v skupni dolžini 108 km bosta dograjena do konca leta. Ostane še približno 466 km avtomobilske ceste in ta del bo dograjen do konca leta 1963.

Na drugi važni naši cestni zvezi, na jadranski cesti, bo treba letos dograditi 12 km dolgi odsek Split—Omš. Jadransko cesto grade tudi na odsekih Zadar—Šibenik in Makarska—Podgora ter Petrovac

—Titograd—Kolašin. Cestna dela so v teku tudi na odseku od Kosovske Mitrovice proti Prištini.

Graditi so začeli tudi most čez kanal Maslenice, ki naj bi bil dograjen do sredine prihodnjega leta, potem pa bo Reka po sodobni cesti povezana z Zadrom.

Na treh glavni cestni zvezi, ki bo prek ozemlja Bosne povezala jadransko cesto z avtomobilsko cesto (Metković—Mostar—Sarajevo—Tuzla—avtomobilska cesta) grade zdaj odseka Mostar—Sarajevo in Sarajevo—Tuzla.

Do konca leta bodo dograjene ali modernizirane ceste ali odseki posameznih večjih cest, in sicer Novi Sad—Bačka Palanka, Karlovac—Plitvice, odsek ceste Sarajevo—Jajce od Kaonika do Travnika, Strumica—Stip ter cesti Cetinje—Budva in Bar—Ulcinj.

Pred dnevi so dogradili še ostalih 22 km ceste Ljubljana—Celje, tako da so zdaj Ljubljana, Celje in Maribor povezani s sodobno avtomobilsko cesto.

Letos gradimo tudi mnogo cest, katerih graditev se bo nadaljevala v prihodnjih letih. V Srbiji grade ceste Beograd—Kraljevo, Pančevo—Vršac, Sabac—Loznica, Požarevac—Petrovac in Peć—Prizren, na Hrvaškem ceste Zagreb—Bjelovar, v Makedoniji pa ceste Stip—Titov Veles, Skopje—Tetovo in Bitolj—Prilep.

Razen tega smo letos zgradili ali rekonstruirali ceste III. in IV. reda, za katere so dajala sredstva komunalne skupnosti.

V DANAŠNJI ŠTEVILKI

Str. 2 — Sodobno letališče v Brnikih

Str. 3 — Naraščanje storilnosti in zaslužkov v BiH

Str. 4 — Pozitivne težnje

— Tribuna »Delo«: Prihodnosti konfekcije

Str. 5 — »Iz mrtvega doma«

— Jubijski Tugomer

Str. 6 — Pelagonija pred setvijo

— Lovski kotichek

Str. 7 — Mednarodni

V B E M L

»Indonesien Observer« o kitajskih napadih na ZAR in Jugoslavijo

Džakarta, 7. okt. (Tanjug). — V uvodniku pod naslovom »Dejanje, ki ga je obžalovati«, piše zmerni neodvisni list »Indonesien Observer«, da je Kitajska v zadnjih dveh dneh zagrešila dve dejanji, o katerih ni moč molčati, ker se posredno tičejo Indonezije, dežele, ki uveljavlja izvenblokovsko zunanjo politiko.

List opozarja na napade na ZAR in Jugoslavijo in med drugim piše:

»Kakor je bilo tudi v orimeru ZAR, je do teh napadov prišlo v času, ko so se pokazali znaki, da se odnosi med Jugoslavijo in Sovjetsko

zvezo po napetosti, ki je trajala kakih dve leti, popravljajo. Ali namerava LR Kitajska preprečiti Sovjetski zvezi, da bi imela prijateljske odnose z Jugoslavijo, dokler bo ta dežela uveljavljala svojo neodvisno zunanjo politiko? Kaj misli zunanji minister Cen Ji o besedah Hruščeva o miroljubni koeksistenci in miroljubnem življenju med deželami, in ali povzročajo se drzne in žaljive primombe vodilnih kitajskih osebnosti, naperjene proti drugi samostojni deželi. Indiji ne zmanjšujejo priljubljenosti Kitajske v »nevtralnih« državah?

Stanje 7. okt.: Področje visokega zračnega pritiska se razprostira od Skandinavije preko srednje Evrope in Balkana do Črnega morja. Od vzhoda dohoda nad nas se krake hladne zrake.

Napoved za četrtek: Pretežno jasno, zjutraj po kolinah megla ali nizka oblačnost. Temperature ponoči okoli 0 v Primorju 10, največje dnevnice do 14 v Primorju do 19 stupinij C.

V petek bo suho in čez dan nekoliko toplejša vreme.

Naraščanje storilnosti in zaslužkov

Dosedanje izkušnje v uporabljanju novega načina nagrajevanja v Bosni in Hercegovini

Cepprav ne bi mogli reči, da so v Bosni in Hercegovini doslej mnogi storili za uveljavljanje novega sistema nagrajevanja, se ne sme prezreti, da je nekaj prvih poizkusov dalo zelo pozitivne rezultate. Primeri Tovarne natrijaparirja v Maglaju, rudnikov Kakanj in Kreka, tovarne vezanih plošč »Bosanka« pri Sarajevu, tovarne kemične industrije v Lukavcu in Gorazdu najbolje dokazujejo, da so v rudarstvu, metalurgiji, lesni, kemični industriji in tudi drugje v Bosni in Hercegovini že zaznamovali precej pomembnih izkušenj v uporabljanju sistema nagrajevanja po učinku dela. Gospodarske organizacije, ki uvajajo ta sistem, so dosegle boljše organizacijske rezultate, bolj zainteresirale svoje kolektive za povečanje storilnosti, prav tako so znatno znižale lastno ceno svojih izdelkov, njihovi delavci pa so več zaslužili.

Dosedanja praksa kaže, da se večje število podjetij še vedno lotiva s skrajno opreznostjo radikalnejših sprememb v obračunavanju zaslužka delavcev in njihovega povezovanja z doseženim učinkom. Zato se pogosto dogaja, da se v posameznih kolektivih odločajo samo za polovične ukrepe, ki seveda ne morejo zadostovati za popolno uveljavljanje nagrajevanja po učinku. Posamezna podjetja obračunavajo po ekonomskih enotah, zaslužek pa izplačujejo na dosednji način. Druga podjetja zopet obračunavajo zaslužek po enoti proizvoda, toda tega obračuna ne povezujejo z obračunom po ekonomskih enotah. Izkušnje kolektivov, ki so se z večjim pogumom lotili tega odgovornega dela, kažejo, da lahko da samo popoln sistem nagrajevanja močno materialno stimulira zaposlenemu osebo.

Po Jugoslaviji

NOVA INDUSTRIJSKA SOLA V SISKU

V Sisku so nedavno odprli eno izmed najmodernejših industrijskih sol na Hrvaškem. Zgrajena je po sodobnih načelih in ima razen učilnice, kabinetov, delavne prostore za razvedrilo in sport. Gradnja in oprema sta stali okoli 200 milijonov dinarjev.

LEZISKA ŽELEZNE RUDE V BANJI

Železnar v Sisku dobiva železno rudo iz rudnika Bešlinac, kjer zdaj nadaljujejo z raziskavanji. V tem kraju so kopali železno rudo že v fevdalni dobi. Zdaj raziskujejo na širšem območju in so odkrili nova ležišča železne rude okoli Bešlinca, v Jankovcu, Srebrenjaku, Kokirni in okoli Turškega potoka.

NOV OBRAT »PLIVA« ZA ANTIBIOTIKE

Tovarna »Pliva« v Zagrebu ima največ strokovnjakov v državi za proizvodnjo antibiotikov. Doslej so strokovnjaki te tovarne izdelali že več antibiotikov, med njimi geomicin, ter pripravili proizvodnjo oksitetraciklina.

Oksitetraciklin je zelo primeren za zdravljenje ljudi, prav tako pa tudi za veterinar in živinorej, ker ni le zdravilo, marveč ga je mogoče tudi v določenem odstotku primestati hrani mladim živali, kar pospešuje rast. Ker so sredstva na razpolago, so začeli graditi nov obrat, s katerim bodo prihranili družbi okoli 2 milijona dolarjev na leto, ki bi jih morali dati za uvoz oksitetraciklina. Pozneje bo »Pliva« postala tudi izvoznik antibiotikov.

M. B.

40-TONSKA PODMORNICA V ZAGREBU

Iz Pule so pripeljali v Zagreb 40-tonsko podmornico P-901, ki jo je poveljstvo Jugoslovanske vojne mornarice poklonilo Tehničnemu muzeju. Dolga je 16 metrov, široka 3 metre. Najprej so jo nameravali prepeljati skozi isto in Slovenijo, vendar pa so bili predori premajhni, zato so jo prepeljali po morju do Reke, natožili na železniške vagonne in jo čez Gorski Kotar pripeljali v Zagreb.

NAD 2000 MLADINCEV PRI SPRAVLJANJU KORUZE V SMEDEREVSKEM OKRAJU

Občinski komitej Ljudske mladine v smederevskem okraju so sestavili štabe za jesensko delo, ki organizirajo sedaj delovne brigade za obranje koruze, da bi pravočasno pripravili obdelovalne površine za jesensko setev. V brigadah bo nad 2000 mladincev in mladink ter bodo delale v Smederevu, Azanji, Veliki Plani, Kolarih, Osipovcih in Umčarju, kjer bo treba na posevstih socialističnih gospodarstev obrati nad 1500 ha koruze. Vrednost tega dela bo več milijonov dinarjev, kar pa ga bo mladina prostovoljno opravila, so gospodarstva izrazila željo, da bi mladinskim organizacijam nabavila opremo za domove, kupila knjige za knjižnice ter šolske knjige in učila. A. T.

SKOPSKE TRANSFORMATORJE IZVAJAJO V EGIPTU

Tovarna električnih izdelkov »JUG« iz Skopja je letos izvozila za več kot 300 milijonov deviznih dinarjev transformatorjev v Vzhodno Nemčijo, Grčijo, Egipt in Sirijo. Najbolj pa povprašujejo po transformatorjih v Egiptu.

ELEKTRIFIKACIJA PAGA

Pag je eden izmed naših največjih otokov, vendar pa je brez električne energije. Električni tok imajo edino v mestu Pagu, kjer ga dobivajo iz solarne, vendar pa ga je zelo malo in je drag. Zato so začeli graditi daljnovožadno »Nin« otok Pag. Osebek med Zadrom in Ninom bodo kmalu dokončali. Pozimi bodo elektrificirali otok, postavili kable in transformatorske postaje. V prihodnji turistični sezoni bo že več krajev na Pagu uporabljalo električno energijo. M. B.

ki so zelo malo ali pa sploh niso poskrbeli za nagrajevanje po enoti proizvoda ali po obračunu po ekonomskih enotah. Iz vsega tega je razvidno, da je skupno povečanje izkopa premoga v Bosni in Hercegovini bilo mogoče samo z znatnim presežanjem planskih nalog v drugih premogovnikih, ti pa so našli največji rudniki rjavega premoga in lignita — Kakanj, Kreka, Banovići — in ki so ob enem prizadevanjem tehničnega vodstva, političnih in družbenih organizacij ter organov samouprave odločno lotili uveljavljanja novega načina obračunavanja zaslužka.

Uvedba obračuna po enoti proizvodov v premogovniku Kakanj n. pr. že kaže zelo pozitivne rezultate, čeprav uporabljajo ta sistem šele nekaj mesecev. Res je, da so v tem premogovniku še lani nagrajevali progresivno presežanje norme in da so tudi takrat rudarji dosegli znatne uspehe, toda neprimerno več je to, kar danes dosega. Svoje delovne učinke povečujejo z vsakim mesecem. Medtem ko so meseca maja plan izkopa premoga izpolnili z 109 odstotki, učinek pa s 112%, so v juliju proizvodnjo že povečali za 16%, učinek pa za 15 odstotkov. V Kakanju zlasti podarjajo, da njihova storilnost

NA KMETIJSKEM KOMBINATU »BRATSTVO-JEDINSTVO«

Samo končne proizvode bodo pošiljali na tržišče

Pred nekaj meseci se je pridružil našima največjima kmetijskima kombinatom — »Belju« in »Beogradu« — še eden, »Bratstvo-Jedinstvo« iz Bečije. V sestav prejšnjega posestva z enakim imenom je prišlo nekaj kmetijskih delovnih zadrug, posestev, tovarna za predelavo konoplje in pivovarna. Tako je nastal kombinat z 11.000 ha obdelovalnih površin in 345 traktorji.

410.000 DIN DOBIČKA NA HEKTAR

Kmetijski kombinat je letos pridelal veliko žita, kljub temu

da ima različno obdelovalno zemljo, ki jo je podeloval po združbah in posevstih. Z italijanskim pšenico so posejali 1808 ha, na katerih so uporabljali sodobno agrotehniko. Na teh površinah so pridelali povprečno 58 metriskih stotov pšenice na hektar. Na posameznih parcelah je bil pridelek še dosti večji. Z domačimi sortami so imeli posejanih nekaj manj kot 200 hektarov, na katerih so povprečno pridelali 32 metriskih stotov na hektar. Skupno so torej pridelali na 2.003 hektarih 11.238.846 kilogramov pšenice.

Ti uspehi so samo temelj za nadaljnje povečevanje proizvodnje. Uspehi s setvijo italijanske pšenice in poskus; z »združeno« setvijo dajejo kombinatu velike možnosti, da drugo leto še poveča pridelavo.

Živinoreja

v Bosni in Hercegovini

Po živinorejskem programu bodo socialistična gospodarstva v Bosni in Hercegovini v prihodnjih dveh letih nabavila 45.000 krav in 150.000 ovc. Ta gospodarstva redno sedaj na 60.000 ha zemlje in 11.000 krav in 70.000 ovc. Do leta 1968 naj bi povečala svoje površine na 150.000 ha, kar bo zahtevalo tudi stalno povečanje števila živine. Za uresničitev tega programa bodo plemensko živino redili na kmetijskih gospodarstvih in v kooperaciji z individualnimi kmetovalci. Po programu naj bi pridelovali leto spital nad 38.000 glav govedi, 48.000 prašičev in zredili 141.000 jagnjet. Pripravljajo tudi zgraditev industrijskega pitallšča prašičev v Brškem z letno prirejo 25.000 prašičev, v Brčkom, Sarajevu, Prijedoru in Mostaru pa bodo začeli graditi moderne perutninarske farme za rejo piščancev. Vsaka izmed teh farm bo zredila po milijon piščancev na leto.

Tribova Doba

Prihodnost konfekcije

Naša potrošnja tekstila je precej pod evropskim povprečjem, ki znaša 28 kv. metrov na prebivalca dojem je pri nas po podatkih Zveznega sveta za planiranje 10 kv. metrov na prebivalca. Po istih podatkih lahko letos pričakujemo večjo potrošnjo, ki naj bi znašala 1960. leta 11,6 kv. metrov. Na 12,4 kv. metrov. Navedeni podatki kažejo, da tudi v 1961. letu še ne bomo dosegli polovice povprečne evropske potrošnje tekstila na prebivalca. Naša proizvodnja ne zadostuje za potrebe, kar pa se bo močno spremenilo po rekonstrukciji, ko bo tehnološki postopek krajši in bolj ekonomičen.

Z večjim narodnim dohodkom in višjo življenjsko ravnjo bo zahtevalo tržišče več konfekcijskih izdelkov. Tu pa je odločilno činitelj rekonstrukcija. Konfekcijska industrija je bila namreč do pred kratkim ena izmed najbolj zastopanih skupin tekstile industrije, čeprav se je indeks proizvodnje največ dvignil ravno v konfekcijski industriji. Letošnja uredna o spremembi delitve dohodkov, priprave za uredbo o znižanju prometa davka in druge ugodnosti pa obetajo, da

se bo konfekcijska industrija hitreje razvijala in proizvajala bolj ekonomično.

Jugoslovanska industrija konfekcije zaposluje okoli 35 tisoč delavcev in znaša njen letni bruto produkt okoli 40 milijard dinarjev. Večina podjetij pa še vedno dela v takih delovnih prostorih, ki ne ustrezajo več sedanjim delovnim pogojem. Razen tega pa delajo tudi v starih strojnih parkom. Okoli 85 odstotkov strojev teče že 30 do 40 let in ni več mogoče povečati proizvodnosti brez rekonstrukcije. Sodobni stroji delajo s 5.500 ubodi na minuto, naš pa z največ 3.000 ubodi na minuto.

Konfekcijska industrija ima težave tudi zaradi krojnih miz, ki bi morale biti dolge najmanj 30 do 40 metrov, imajo pa največ 15 metrov. S tem izgubimo prihranke, ki bi lahko nastali pri krojenju. V primerjavi z obratnim načinom predelave perila se prihrani v industriji 13 do 15 odstotkov blaga. Če izrazimo ta prihranek v devizah, vidimo, da bi zaradi manjšega uvoza surovin, predvsem bombaža, prihranili samo v LRS 220 tisoč dolarjev na leto. S to vsoto bi lahko brez težav omogočili gradnjo razvi-

jajoče se konfekcijske industrije.

V industrijsko razvitih državah hitro raste tevilno prebi-

valcev, ki se oblaščijo v konfekcijo. Ta težnja je vidna tudi pri nas. Samo lahke konfekcije bi morali v FLRJ izdelati okoli 30 milijonov kvadratnih metrov, kar kaže, da je rekonstrukcija neobhodno potrebna.

Med nalogami, ki čakajo konfekcijsko industrijo je tudi specializacija, vendar je to mogoče izvesti pred rekonstrukcijo. Danes imamo v naših obratih stroje za izdelavo različnih konfekcijskih izdelkov, kar pa slabo vpliva na uspeh in proizvodnost podjetja. Po specializaciji, ki jo bomo morali opraviti kar kmalu bo večja tudi proizvodnost, zboljšali bomo kakovost izdelkov in s tem gnetli uspeh podjetja. V tovarnah, kjer bodo izdelovali standardne izdelke se bodo delavci in strokovnjaki toliko specializirali, da bo dalo podjetje na tržišče brezhibne in ceneje izdelke. S specializacijo se bo seveda dvignila tudi proizvodnost.

Rešitev teh vprašanj pa zahteva seveda tudi potrošniško pomoč, ki naj bi v časopisih povedal svoje želje in potrebe, saj mora biti glas potrošnika merilo za podjetja, ki morajo poslati na tržišče okusna, lepa in praktična oblačila. To ne bo težko, če bodo podjetja upoštevala objektivne kritike in nasvete potrošnika, da bomo popravili, kar je slabo in dokazali da je naša konfekcijska industrija že danes sposobna sodobno oblačiti našega delovnega človeka.

Kongres UFI v Zagrebu

Zveza mednarodnih sejmov (UFI), ki deluje že 25 let, je mnogo pripomogla k temu, da so mednarodni sejmi pridobili neugled, bili med seboj vsiljeni in so se specializirali. Med prvimi ustanovitelji je bil zagrebški velesejmel, ki je tretji v Evropi. Prvi sejem so namreč odprli v Leipzig 1894. leta, v Parizu 1904. leta in kot tretjega v Zagrebu 1909. leta.

Zveza mednarodnih sejmov se je odločila, da bo letošnji XXVI. kongres v Zagrebu, s čimer bi hkrati proslavili 50-letnico Zagrebškega velesejma. Kongres so nameravali pripraviti med sejmom, vendar so se pozneje odločili, da ga bodo odprli 21. oktobra in bo trajal tri dni. Sodelovali bodo delegati petdesetih mednarodnih sejmov iz 22 držav.

ZABELEŽENO

Krajevne in skupne koristi

Neko gradbeno podjetje je sodelovalo pri razpisu za prevoz gradnje večjega poslopja. Ko je bilo delo oddano, je podjetje vedelo, da je pri licitaciji sodelovalo tudi gradbeno podjetje iz tistega kraja, kjer naj bi to poslopje gradili. Ko je imel investitor zbrane ponudbe ni je videl, da je prvo gradbeno podjetje najnižji ponudnik, je obvestil še gradbeno podjetje istega kraja, da je dalo novo, tokrat seveda nižjo ponudbo.

Ta primer ne bi bil zanimiv, čeprav gre za očitno izkrivljanje predpisov o licitacijah, če ne bi večkrat srečavali take primere. Nekakšna javna skrivnost je, da so licitacije največkrat formalna zadeva na za prevoz licitiranih del in različna cena, pač pa odnosi investitorja do podjetja.

Če bi malo pobrskali po takih primerih, bi največkrat našli na zagonov, češ treba je pomagati lokalnemu podjetju. Res je, da dostikrat, zlasti manjša obrtna gradbeno podjetja ne morejo konkurirati velikim gradbenim podjetjem, ki imajo utrjeno organizacijo dela, dovolj mehanizacije in tudi primeren strokovni kader. Toda ali je umestna pomoč lokalnemu podjetju, če mu formalno sicer omogočimo, da je lahko konkurenčen na licitaci-

ji, njegova dejanska zmogljivost pa ni taka, da bi bilo lahko na licitaciji najnižji ponudnik.

Zlasti manjša obrtna gradbeno podjetja vrednotim res niso v zavidanem položaju. Toda, ali je prav, če z zgornj opisanim načinom skušamo obrtnemu gradbenemu podjetju pomagati? V lokalnem okviru je to zdej nedvomno pomoč. Podjetje dobi delo, lahko premosti včasih prehodne težave. Denimo, v občini so se s tem rešili skrbi, kaj bi s takim podjetjem. Toda taka lokalna korist je slejkoprej v škodo naši skupnosti. Namen licitacije je, da dobi tisti ponudnik, ki je pri predračunu poiskal vse možnosti, ki mu omogočajo najceneje opraviti licitirano delo. Torej bi nam morale licitacije pomagati da bi z odkrivanjem notranjih rezerv v podjetju čim ceneje lahko izvedli različna dela. Takšen način licitacij, kot smo jo opisali zgoraj (take licitacije pa niso redke), seveda ne pomaga, da bi gradbena dela izvajali s svojstvenimi socialne S tem lahko lokalno sicer rešimo iz tega kakšno podjetje, toda ta način je v širšem okviru prejel kot koristen.

G. G.

»Na Gorenjskem že ajda zori...« Tudi v Prekmurju je je še vedno precej, na Dolenjskem in na Krasu. Morda je v prihodnjih letih ne bo več toliko, ker je kmetje sejejo vedno manj. Krma za živino, ki jo bomo pridelovali iz leta v leto več, bo verjetno zelo spodri niti tudi ajda — krma več da in pridelek je sigurno vsako leto, za ajdo pa ni moč ob setvi napovedati žetve in pridelka.

Za večjo proizvodnjo cementa

Cementarna Trbovlje namerava 15. oktobra začeti z rekonstrukcijo

V pisarni direktorja cementarne Trbovlje (na lve Pintarice) stalno brnijo telefoni. Tudi pred vrati njegove pisarne je vsak dan mnogo predstavnikov gradbenih, trgovskih in drugih podjetij, ki bi si želeli zagotoviti večje količine cementa. Gradbena dejavnost se je v zadnjem času razmahnila, medtem ko se cementna industrija ni vzporedno razvijala in Krepla. Letos proizvajamo v naši državi okrog 2,2 milijona ton cementa, medtem ko perspektivni zvezni plan predvideva že leta 1965 proizvodnjo 4 milijonov ton letno.

Cementarna Trbovlje ima tri peči na suhi postopek, stare od 30 do 50 let in popolnoma dotrajane. Zaradi tega so neekonomične ter trošijo 2500 kilogramskih kalorij za kilogram klinkerja, medtem ko v četrti peči tako imenovane »nove tovarne« trošijo samo 1700 kilogramskih kalorij za kilogram klinkerja. Stari deli tovarne je popolnoma dotrajali ter je obratovanje nekaterih strojev živ-

ljenjsko nevarno. Miln za pravo premoga je podoben, ker bi se sicer lahko zrušili in bi se v primeru porušitve dogodila nesreča. Dotrajali so tudi sušilni bobni za sušenje na suhi postopek tako, da je dostop k njim prepovedan.

Načrti za rekonstrukcijo so bili izdelani že leta 1956 ter glavni projekt je doberen. Letos so morali pristojni organi podaljšati njegovo veljavnost. Pričakujejo, da bodo v najkrajšem času dobili komercialno soglasnost Investicijske banke v Beogradu za to rekonstrukcijo in za nabavo strojev iz tujine. Rekonstrukcijo bo opravil sposoben domač kader monterjev tovarne. V juliju 1961 bo začela obratovati preurejena tovarna z novimi kapacitetami. Tako bodo dnevno proizvajali okrog 500 ton cementa, medtem ko ga zdaj izdelajo 330 — 350 ton dnevno. V času rekonstrukcije bo proizvodnja manjša ter bo znašala okrog 30 do 40 odstotkov sedanjega.

nje proizvodnje. Tovarna naprava premoga je podoben, ker bi se sicer lahko zrušili in bi se v primeru porušitve dogodila nesreča. Dotrajali so tudi sušilni bobni za sušenje na suhi postopek tako, da je dostop k njim prepovedan. Načrti za rekonstrukcijo so bili izdelani že leta 1956 ter glavni projekt je doberen. Letos so morali pristojni organi podaljšati njegovo veljavnost. Pričakujejo, da bodo v najkrajšem času dobili komercialno soglasnost Investicijske banke v Beogradu za to rekonstrukcijo in za nabavo strojev iz tujine. Rekonstrukcijo bo opravil sposoben domač kader monterjev tovarne. V juliju 1961 bo začela obratovati preurejena tovarna z novimi kapacitetami. Tako bodo dnevno proizvajali okrog 500 ton cementa, medtem ko ga zdaj izdelajo 330 — 350 ton dnevno. V času rekonstrukcije bo proizvodnja manjša ter bo znašala okrog 30 do 40 odstotkov sedanjega.

160 vagonov iz nove solarne v Ninu

Solarna v Ninu pri Zadru je bila v srednjem veku ena izmed največjih v Dalmaciji. Pozneje so jo Benečani uničili in speljali vanjo redico Miljašic, ki je prinašala blato. Pred nekaj leti so začeli solarno obnavljati in so lani že začeli pridobivati sol. Letos so je pridobili že 160 vagonov. M. B.

V Kaštelih gradijo novo letališče

— V Splitu so te dni sklenili, da bodo zgradili novo splitsko letališče na Kaštelanski polji. Računajo, da ga bodo izročili prometnemu že leta 1962.

KONEC SPLOŠNE RAZPRAVE V OZN

Pobuda za konferenco o izmenjavi izkušenj iz vesolja

Po končani splošni razpravi bo Generalna skupščina začasno prekinila svoje seje in se bo delo odvijalo na plenarnih sejah posameznih odborov

NEW YORK, 7. okt. (APP). Splošna razprava v Generalni skupščini OZN, ki bi morala biti končana včeraj z govori delegatov ZSSR, Maroka in Indije, se je končala danes z govorom irskega zunanjega ministra, ki je odgovoril na včerajšnje očitke Kuznjecova glede Tibeta. Po razpravi bo Generalna skupščina začasno prekinila svoje seje in se bo medtem delo razvijalo na plenarnih sejah posameznih odborov. — Posebni politični odbor, ki ima na dnevnem redu probleme palestinskih beguncev in rasne diskriminacije v Južnoafriški uniji, je imel popoldne svojo prvo sejo. — Politični odbor, ki bo razpravljal o razorožitvi, o francoskih nuklearnih izkušnjah v Sahari in Alžiriji, bo imel jutri svojo prvo sejo, na kateri bo določil dnevni red.

Namestnik sovjetskega ministra za zunanje zadeve Vasilij Kuznjecov je včeraj v svojem govoru izjavil, da namerava sovjetska vlada predlagati sklicanje mednarodne konference znanstvenikov pod okriljem OZN, na kateri bi izmenjali izkušnje v proučevanju vesolja.

Ko je govoril o razorožitvi je poudaril, da se Sovjetska zveza ne namerava ravnati po načelu »Vse ali nič«. Ako zahodne sile ne izrazijo sedaj svoje pripravljenosti, da se strinjajo s splošno in popolno razorožitvijo,

bo vlada Sovjetske zveze še nadalje pripravljena skleniti z drugimi državami sporazum o primernih delnih ukrepih na področju razorožitve in ohranitve varnosti.

Ko je omenil ženevsko konferenco o ustavitvi nuklearnih poizkusov je Kuznjecov izjavil, da so po mnenju njegove vlade podani vsi pogoji za sklenitev sporazuma o tej zadevi v bližnji prihodnosti.

Maroški delegat Ahmed Benhima je izjavil, da Francija pri svojih načrtih za nuklearne po-

izkuse v Sahari ne upošteva prizadevanj za izboljšanje mednarodnih odnosov, niti ne menja afriških narodov. Izrazil je upanje, da bo OZN vztrajala na tem, da je treba preprečiti poglabitev prepada med Francijo in državami, ki hočejo z njo vzdrževati prijateljske odnose. Zatem je poudaril, da je Francija brez večnosti Maroka odobrila ustanavljanje pomembnih ameriških oporišč v Maroku, kar je maroška vlada večkrat obsodila. Ameriško-maroška pogajanja v tej zadevi so prišla po njegovih besedah v »ohrabrujočo fazo«.

Ko je govoril o Alžiriji je Benhima dejal, da pomenita nedavna deklaracija predsednika

Subandrio v Pekingu

Peking, 7. okt. (Tanjug). — Indonezijski zunanji minister dr. Subandrio je na povabilo podpredsednika vlade in zunanjega ministra LR Kitajske Čan Jia danes prisel v Peking, kjer bo razpravljal o vprašanju tih milijonov indonezijskih prebivalcev kitajske narodnosti, kakor tudi o njihovem dvojnem državljanstvu, glede česar sta se obe vladi svoječasno sporazumeli, da se le-ti morajo opredeliti za državljanstvo ene ali druge države, sporazum pa doslej še ni zabel veljati.

IZJAVE HERTERJA NA TISKOVNI KONFERENCI

Obveščanje zaveznikov

Razgovori med Hruščevom in Eisenhowerjem so v neki meri zmanjšali dosedanje napetosti — De Gaullov načrt o Alžiriji razveseljuje

WASHINGTON, 7. okt. (Reuters). Ameriški zunanji minister Christian Herter je včeraj na sestanku z novinarji dejal, da ZDA zdaj seznanjajo svoje zaveznike z raznimi stvarmi, o katerih sta se razgovarjala predsednik Eisenhower in ministri predsednik Hruščev v Camp Davidu. Govorila sta tudi o morebitnem sklicanju konference vodilnih državnikov. Kakor je dejal predsednik prejšnji teden, je pripravljen Herter, se je treba o sklicanju te konference kot tudi o tem, kdaj in kje bi lahko bila, posvetovati z drugimi državami.

»Dokler ta proces ne bo končan, ne morem ničesar zanesljivo povedati,« je dejal Herter.

Potem so Herterja vprašali, ali bo ta »proces« morda končan do četrtega, ko se bo Eisenhower vrnil z oddiha v Kalifornijo. Herter je dejal, da tega ne more povedati.

Herter je potem spregovoril o koristnih posledicah obiska Hruščeva v ZDA in je dejal, da so razgovori med Hruščevom in Eisenhowerjem po njegovem mnenju v krajši perspektivi v neki meri zmanjšali dosedanje napetosti in omogočili Eisenhowerju in Hruščevu, da se bolje poznata med seboj. Njuni razgovori so nedvomno precej razpršili bojazen glede kakršnekoli grožnje v zvezi z vsemi bodočimi pogajanjimi o Berlinu.

Oba državnika sta razpravljala o razorožitvi samo v naj-

bolj splošnih potezah, vendar je Herter poudaril, da je v stališču Hruščeva prišla do izraza resnična iskrenost in da je seveda treba to presojati v luči njegovega predloga o popolni razorožitvi v roku štirih let, katerega je sprožil v Generalni skupščini OZN in ki so ga nekajkrat s skeptičnim označili za propagandni dokument.

O odnosih ZDA do LR Kitajske in o obisku Hruščeva na Kitajskem je Herter dejal, da njegova vlada sodi, da je Sovjetska zveza v določeni meri odgovorna za ravnanje drugih držav vzhodnega bloka, tudi za ravnanje Kitajske. Med obiskom sovjetskega ministrskega predsednika Hruščeva na Kitajskem pred tednom dni — ki so se pojavile nekatere zanimive razlike med vladama Sovjetske zveze in Kitajske,« je dejal Herter. Hruščev je ob tej pri-

de Gaulla in odgovoril začasne alžirske vlade »pomembno stopnjo v pozitivnem iskanju miru«.

Indijski minister za obrambo Krishna Menon je pozval v svojem govoru Kitajsko, naj umakne svoje enote z indijskega ozemlja. Ponovno je poudaril stališče svoje vlade, da se Indija ne bo pogajala o tej zadevi, dokler se ne bodo Kitajci umaknili z indijskega ozemlja.

Odgovori na interpelacije

OD NASEGA STALNEGA DOPISNIKA

RIM, 7. okt. (Po telefonu). Sinoči sta se po precej dolgih počinah odprla oba doma parlamenta, toda sinočni seji sta bili tako v senatu kot v poslanski zbornici posvečeni predvsem komemoraciji za pokojnim bivšim predsednikom republike de Nicola in senatorjem Don Sturzo ter odgovorom na interpelacije raznih poslancev v zvezi s pripravami na olimpiado in nesrečo v Barietu, kjer se je porušila petnadstropna stanovanjska stavba in pokopala pod seboj vse stanovalce.

Vlada je dala zagotovilo, da bo z ustreznimi zakonskimi ukrepi zaščitila prebivalstvo pred ponovnim, podobnim nesrečami, kakršna se je dogodila v kraju Barietu. Glede organizacije olimpiade pa je vlada prepričana, da bodo vsa dela pravočasno končana, upa,

da bo poskrbljeno tudi za namestitve vseh gostov, ki bodo tedaj prišli v Rim. V poslanski zbornici je vse antifašistične poslance ogorčilo negativni odgovor, ki ga je vlada dala na interpelacijo socialističnih poslancev, če menijo odstraniti fašistične napise na Foro Italico pred olimpijskim stadionom.

Vprašanje, ki vzbuja pozornost, pa je še vedno vprašanje zunanje politike Italije v novem mednarodnem ozračju. Precej ugibanj je zlasti v krogih leve opozicije povzročilo dejstvo, da premier Segni po vrnitvi iz ZDA še doslej ni poročal predsedniku republike Gronchiu, medtem ko je bila debata o zunanji politiki v poslanski skupščini določena šele za 14. oktober. Kdor pozorno sledi komentarjem v tisku, je moral te dni zaslediti zanimiv razvoj, ki ima v sebi tudi nekatere kontradiktornosti. Medtem, ko v vladi naklonjenih krogih trdijo, da je Segnjev obisk v ZDA utrdil njegov položaj in vpliv v stranki, ker je bila v razgovorih z Eisenhowerjem potrjena italijanska zunanje-politična linija, ki pomeni vztrajanje na pozicijah atlantske

politike, pa se v katoliškem tisku vse česte pojavljajo komentari, ki izražajo naklonjenost politiki pomirjenja v mednarodnih odnosih. Zaenkrat je vidno le to, da ob odhajanju v mednarodnih odnosih še po globlo naproti, med usmerjenostjo italijanske vlade v zunanji politiki in v zunanji trgovini. Medtem ko zunanji minister Pella vztraja na starih pozicijah, se minister za zunanjo trgovino Dino Del Bo ob splošnem odobravanju odpravlja na pot v Moskvo, kamor ži dobrih deset let ni potoval noben član italijanske vlade. S bolj presenetljiv pa je morda komentar katoliškega glasila »Quotidiano« (kajti Del Bo je bil vedno naklonjen trgovinskim odnosom z Vzhodom, Vatikan, katerega glasnik je »Quotidiano«, pa ne), ki pravi: »Naklonjeni smo razvoju prometa z deželami, onstran železne zaves in ne samo zaradi vzroke gospodarskega značaja. Pripadamo, da bo razširitev gospodarskih zvez z deželami socialističnega gospodarstva rodila globoke stike med obema blokoma in bo v prid pomirjenju, ki ga vsi želimo.«

Aca Stanovnik Govor Nkrumah v Akri

AKRA, 7. okt. (APP). Gansk ministri predsednik Nkrumah je v govoru v obdobju kongresa afriških narodov pozval ljudstvo Belgijskega Konga naj se pridruži skupnemu boju proti imperializmu in na podporo gibanja za neodvisnost v Njasi in Angoli.

Prav zato je važno dejstvo, da je letošnje zasedanje videlo vzporednost treh dneh programov in jima dalo skoraj enakovredno mesto. Seveda to še ne pomeni, da so oslabile težnje izkoriščanja bilateralnih kanalov, dodeljevanja direktnih posojil, kar pri mnogih nerazvitih državah vzbuja strah, da bi s posojili morale preuzeti tudi nezaželeno obveznosti. Vztrajanje pri tem, da naj vloga posrednika pri le nov osnovana SUND-FED, v kateri bi se zbirala vsa razpoložljiva finančna sredstva, bi bilo izredno priporočljivo sredstvo za razbijanje teh deloma upravičenih strahovanj.

Znaten napredek je dosežen tudi na polju boja proti kolonializmu, prodiranje prepričanja, da predstavljajo v 20. stoletju tudi taki sistemi anarhizem. Konkreten dokaz tega je nudila diskusija o alžirskem vprašanju. Čeprav so navidezno mnoge države, zavezniški Francije, pohvalile nedavno de Gaullov načrt, so vendar vse poudarile, da ga hvalijo le zato, ker priznava alžirskemu ljudstvu pravico do samoodločbe. Mar se potreben še drug lokaz, kakšna smer bi odšel v svetu morala prevladovati? Seveda v dosedanjem delu niso manjkale tudi negativne težnje. Najbolj žalosten primer nam je nudil odnos do sprejema LR Kitajske v Organizacijo Združenih narodov. Vsi protirazlogi, izrečeni v splošni razpravi, ne morejo skriti smešnosti takega stališča. Posledice niso nevarne samo za Kitajsko, kateri ni priznana njena prava pravica, temveč bi utegnile postati neprijetne tudi za Organizacijo samo, z drugimi besedami, za ves svet.

Raketa se oddaljuje

MOSKVA, 7. okt. (TASS). Tretja sovjetska kozmična raketa je bila nocoj ob 20. uri po moskovskem času na svoji poti v ozvezdju Ophiuhus. Elementi v koordinacijsko preračunanem središču poleta kažejo, da avtomatska medplanetarna postaja nadaljuje pot strogo po določenem tiru.

Ko je zapustila točko najmanjše razdalje od Lune, je avtomatska medplanetarna postaja letela mimo nje ter se oddaljevala od nje in Zemlje, tako da je bila ob 20. uri po moskovskem času oddaljena 126.000 km od Lune in 417.000 kilometrov od Zemlje.

Med nadaljnjim poletom se bo avtomatska medplanetarna postaja še oddaljevala od Zemlje, dokler ne bo 10. t. m. dosegla največje razdalje, ki bo 470.000 km. Sele nato se bo začela približevati Zemlji, mimo katere bo letela 18. t. m. v smeri sever-jug. Njena naj-

Grob izpad v Tirani proti Jugoslaviji

Tirana, 7. okt. (Tanjug). N. svecani akademiji demokratice fronte Albanije in odbor za kulturne stike s tujino, ki je bila sinoči v Tirani v postavitve desetletnice DR Nemčije je minister za gradbeništvo in član CK albanske partije del Josif Paško v svojem govoru grobo napadel našo deželo.

Akademiji so prisostvovali najvišji albanski voditelji in člani diplomatskega zbora. Jugoslovanski odpravniki slovo v Tirani svetnik Mitutin Vujović, ki je bil prav tako uradno povabljen, naj se udeležijo akademije, je v zamenjavo protesta odšel s proslave.

OB KUBU DOGODKOV

Pozitivne težnje

Splošna razprava v Generalni skupščini OZN se končuje. Prihodnje delo bo v posameznih specializiranih komisijah, ki naj bi v poglednih diskusijah poskušale najti konstruktivne rešitve problemov, ki stojijo pred to organizacijo. Ob odpiranju zasedanja je neposredni predsednik zaželel, naj bi letošnje zasedanje ostalo zapisano v zgodovini kakor zasedanje miru.

Zdravi in trdni pogoji za tako usmeritev so bili doslej nedvomno zavezni, vendar pa bi mnogi činitelji utegnili uprati v nasprotni smeri in razočarati uspešno upanje, da bodo rezultati tokrat bogatejši.

Sezam vprašani, vključeni o dnevi red ni kda ne kako drugačen od dosedanjih. Leto in leta jih še srečujemo na listi. Toda pomembno dejstvo, ki bi utegnili v osnovi spremeniti dosedanje žalostne izkušnje, je vsekakor duh, ki vlada na zasedanju, resna pripravljenost, da se preneha s dosedanjim prakso in da se naposled pošlejo poti, ki vodijo k skupnim ciljem.

K takemu razvoju je nedvomno prispevalo uspešno spoznanje, da je napetost v svetu dosegla vrhunec, da nihče ne more trditi, da mu ne grozi nevarnost v primeru vojne in da je zato edini možni izhod mirojno mednarodno sodelovanje, sodelovanje o okviru univerzalne organizacije, kateri Ustanovna listina nudi vse potrebne garancije.

Zato svetovna javnost pozdravlja predvsem zmago miselnosti, ki bi omogočila, da bi bila vloga OZN v prihodnosti daleč pomembnejša in bi omogočila, da bo OZN tisti činitelj, ki bo tudi v praksi pristojen za reševanje spornih mednarodnih vprašanj.

Prav v zvezi s tako usmeritvijo moramo zopet poudariti pozitivnost predlogov s težnjo k splošni razorožitvi, ne glede na postopnost in čas, ki bo nedvomno potreben za uresničitev teh načrtov. Življenjska raven bi se s tem znatno dvignila. Obenem pa bi osvobodila dosedanjih vojnih kreditov lahko bilo izkoriščeno ne samo za blaginjo lastnega ljudstva, temveč tudi za prebivalstvo nezadostno razvitih, gospodarsko zaostalih dežel, ki so se oravkar osvobodile izpod kolonializma, ali pa bodo svojo svobodo izbojevale v najkrajšem času.

Prav zato je važno dejstvo, da je letošnje zasedanje videlo vzporednost treh dneh programov in jima dalo skoraj enakovredno mesto. Seveda to še ne pomeni, da so oslabile težnje izkoriščanja bilateralnih kanalov, dodeljevanja direktnih posojil, kar pri mnogih nerazvitih državah vzbuja strah, da bi s posojili morale preuzeti tudi nezaželeno obveznosti. Vztrajanje pri tem, da naj vloga posrednika pri le nov osnovana SUND-FED, v kateri bi se zbirala vsa razpoložljiva finančna sredstva, bi bilo izredno priporočljivo sredstvo za razbijanje teh deloma upravičenih strahovanj.

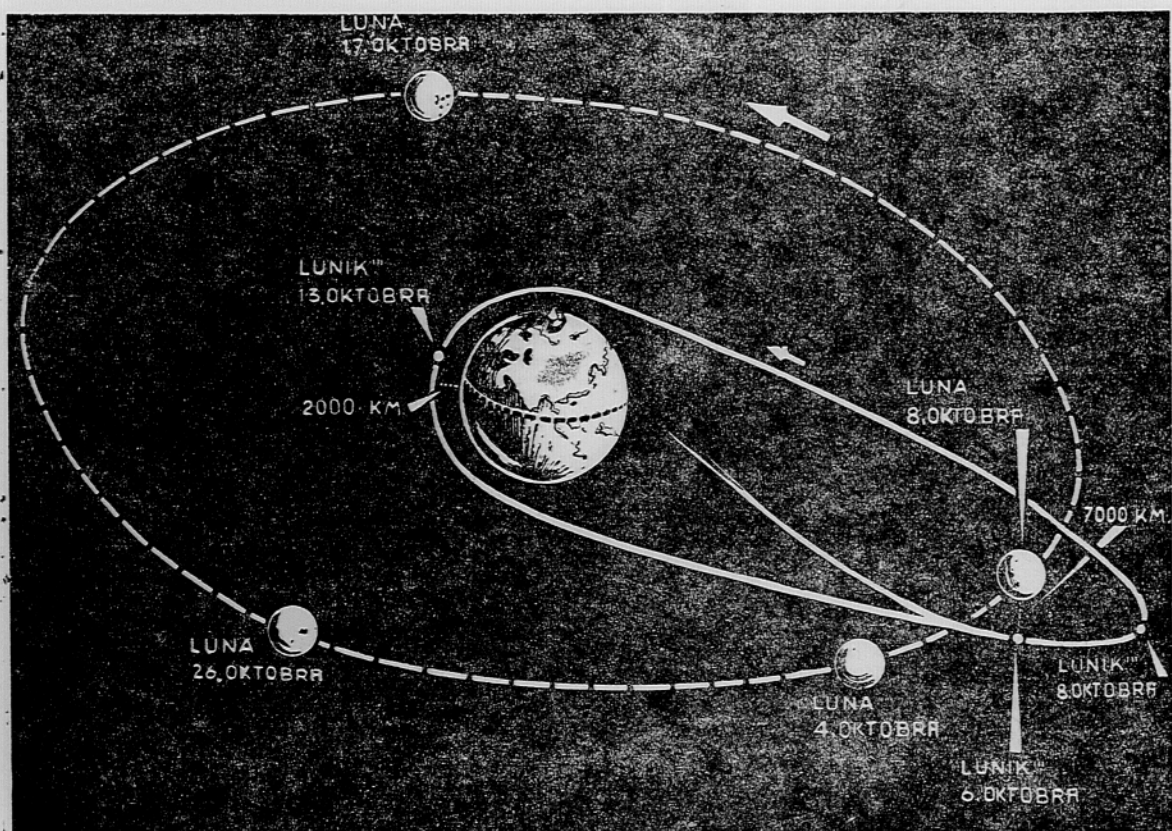
Znaten napredek je dosežen tudi na polju boja proti kolonializmu, prodiranje prepričanja, da predstavljajo v 20. stoletju tudi taki sistemi anarhizem. Konkreten dokaz tega je nudila diskusija o alžirskem vprašanju. Čeprav so navidezno mnoge države, zavezniški Francije, pohvalile nedavno de Gaullov načrt, so vendar vse poudarile, da ga hvalijo le zato, ker priznava alžirskemu ljudstvu pravico do samoodločbe. Mar se potreben še drug lokaz, kakšna smer bi odšel v svetu morala prevladovati? Seveda v dosedanjem delu niso manjkale tudi negativne težnje. Najbolj žalosten primer nam je nudil odnos do sprejema LR Kitajske v Organizacijo Združenih narodov. Vsi protirazlogi, izrečeni v splošni razpravi, ne morejo skriti smešnosti takega stališča. Posledice niso nevarne samo za Kitajsko, kateri ni priznana njena prava pravica, temveč bi utegnile postati neprijetne tudi za Organizacijo samo, z drugimi besedami, za ves svet.

Kakor rečeno so bila v splošni razpravi vsa ta vprašanja samo načeta in bo sele prihodnje delo omogočilo izdelavo sklepov. Upamo, da bodo vladale pozitivne težnje in da se bo naposled prihodnje leto XV. zasedanje Generalne skupščine OZN znašlo pred znatno zmanjšanim programom.

Vida Hrešak

Mario Lanza umrl

Rim, 7. okt. (AP). Znan ameriški tenorist italijanskega rodu Mario Lanza je danes nenadoma umrl za srčno kapjo v Rimu. Bolnišničarji kamor je prišel pred dnevi zaradi težjih obolenj.

MOSKVA, 7. okt. (TASS). Sovjetski fizik Boris Mitrov je izjavil, da bo nadaljnja usoda sovjetske medplanetarne postaje, ki zdaj obkroža Luno, odvisna od tega, kako blizu bo krožila okrog Zemlje, ko se bo vrnila v njeno območje. — Ni izključeno, pravi Mitrov, da bo vesoljska postaja postala satelit Zemlje, katerega pot bo imela obliko zelo sploščene elipse. Najmanjša napaka pri izstrelitvi bi lahko povzročila, da bi raketa letela mimo Lune ali pa udarila vanjo. Toda sedanji podatki o njenem potovanju pričajo, pravi ta sovjetski znanstvenik, da bo »raketa izpolnila svojo nalogo«. — Na skici: Pot sovjetske kozmične rakete.

PREMIERA V LJUBLJANSKI OPERI

»IZ MRTVEGA DOMA«

Ime češkega skladatelja Leoša Janačka našim ljubiteljem glasbe ni neznano. Njegova pri nas mnogo izvajana opera »Jenufa« ima mnogo obdobjev. Starejšim obiskovalcem Operne pa je gotovo ostala v spominu kot veliko doživetje »Katja Kabanova«, ki so jo

Leoš Janáček

na našem odru uprizorjali pred zadnjo vojno. Concertno občinstvo pozna in ceni Janačka po njegovi simfonični pesnitvi »Taras Bulba« in po »Glagolski maši... Kljub temu me je ob prvi uprizoritvi njegove opere »Iz mrtvega doma«, ob tej pretresljivi dramski poemi o ponižanih in razžaljenih, od trenutka do trenutka, z vsako novo stranjo njene čudovite partiture vse bolj prevzemalo začudenje, kako površno in premalo vendarle poznamo Janačka. Ob tolikšni nemodi sodobne operne tvornosti, ob tolikšnih porah za osvoboditev in pomladi te opernega repertoarja prihaja delo takšnega pomena in veljave s preveliko zakasnitvijo. Se danes, po 30 letih, učinkuje to delo sveže in očarljivo. Toda še bolj kot v lepoti se mi zdi poseben pomen te opere v njeni globoki človeški izpovedi resničnega, iskrenega sočutja in ljubezni do zavrnjenih in potrtih soljudi. Iz globoke duše zapeta visoka pesem si utira pot do skamenjelih in otopelih src ljudi današnjega tehničnega in poslovnega časa in jih prebuja v nov, bolj živ utrip.

Poročila v glasbenih priročnikih o »Mrtvem domu« so skopca in mnenja glasbenih zgodovinarjev o tem delu so dokaj skeptična. Zares ima delo, če se mu približamo zgolj z razumom, neke slabosti. Težko bo sprejemljivo za opernega poslušalca, ki hoče opero »gledati«, ki hoče predvsem videti in razumeti dramo na odru in poslušati glasbo, ki kot nekakšno transpozicijo dejanja. Bolj kot to se mi namreč zdi, da prevzema glasba v tem Janačkovem delu tisto izredno važno vlogo, ki jo imajo v romanu Dostojevskega pisateljeva obširna razglabljanja, njegovi uvodi, v katerih podaja psihološki oris oseb in osvetljuje in pojasnjuje njihovo ravnanje, ki bi bilo samo po sebi nerazumljivo in groteskno. V operi je kajpak tak postopek nemogoč, zato učinkuje libreto, odrgan od teh uvodov in izrgan iz celote, mestoma kot grozljiv kolportažni opis kriminalnih de-

janj, ki ni nikakor združljiv z osnovno mislijo skladatelja, zapisano na začetku partiture: »V vsakem (človeškem) bitju božja iskra.« Toda topla človeško občutena, v same skrivnostne globoke človeške duše prodirajoča in brezdanji mrak človeške podzvesti raziskujoča Janačkova glasba otirajo usmiljeno in vse razumevalno oostudno naslago z grozljivih zločinskih obrazov in išče v njih človeških potez.

Delo je zaradi svoje izredne tehnične zahtevnosti in zapletenosti trd preizkusni kamen za izvajalce. Svoje glavne misli je skladatelj položil v orkester, ki ga je v ta namen močno razširil. Janaček je čudovit orkestrator s široko in bujno fantazijo, ki ume s svojimi, nenavadnimi, često zelo drznimi kombinacijami raznih instrumentalnih skupin doseči prav neverjetne zvočne učinke. Z orkestracijo, predvsem pa s harmonijo, ki jo uporablja globoko smiselno in njenih najsubtilnejših odtenkih, z vsemi raznolikimi skladnimi tvorbami, ki so močne pač samo v okviru tradicionalne tonalne harmonije — od preproste čistega trozvočka, do najbolj kompliciranih mnogozvočnih akordov, izraža Janaček najskrivnejši trepet človeške zavesti in posega globoko v nerazjasnjene temine človeške podzvesti. Kako nerazložljivo in skrivnostno je včasih zvočno drhtenje njegovega orkestra. Kako čudno in groteskno ali nervozno pobjskavajo iz razvrtinčenega zvočnega toka ostri motivi. Koliko je pritenjenost in neznanih solih violine (ki jih je tako mojstrsko igral Ali Dermelj). S kolikšno preobčutljivostjo je izrazil skladatelj vso duševno in telesno izmučenost kaznjencev in njihovo hrepenenje po svobodi v

pretresljivi arestantovski pesmi, ki jo je skladatelj zaupal violini, v začetku uverture. Zgradba opere je precej močnejša in razdrobljena zaradi uporabe za Janačka tako karakterističnih kratkih motivov, venomer ponavljajočih se in razporejenih brez jasnega oblikovnega načrta. Od dirigenta zahteva posebno jasen, združujoč interpretacijski koncept, s katerim je edino mogoče ostvariti in izpeljati notranjo, latentno arhitektonsko ozroma dramaturško linijo opere.

Pod jasnim, skrajno natančnim in brezkompromisnim umetniškim vodstvom dirigenta Demetrija Zebreta je zaigral orkester nenavadno sočno in plemenito ter z veliko izrazno močjo. Čeprav bi bil možen tu in tam kakšen odtok glede tehnične izvedbe, je vendar orkester to pot dosegel zelo visoko raven muziciranja, da morda smemo v predstavi »Iz mrtvega doma« slutiti začetek novega obdobja v razvoju našega opernega gledališča.

Izvrstni so bili solisti. Čeprav jim vloge ne nudijo posebne prilike, da bi se izkazali s svojimi glasovi in belcantom, zahteva Janačkova, iz melodije govoreče splošna, trda, deklamatorična linija pevske glasov od pevcev izredno discipliniranost in veliko glasbeno inteligenco in kulturo. V posrečenih, posameznih karakterjih in tipe silkovito označujočih maskah in kostumih, oblikovanih po zamisli Alenke Bartl — Seršev, je uspelo glavnim igralcem ustvariti sugestivno, pevsko in igralško intenzivno doživetje like katoržnikov.

Režiser Leskovšek je pethološko zelo podrobno in studiozno začrtal igro vsakega igralca na odru. Vdihnil je v odr-

sko dogajanje resnično in polno življenje ter tako ustvaril eno svojih najboljših in najpomembnejših predstav.

Iz široke galerije uspešnih likov naj omenim samo najglavnejše: Šiškova, ki ga je podal globoko in pretresljivo doživetje Samo Smerkolj, nasilnega poveljnika taborišča, ki ga je imenitno oblikoval Ladko Korošec, zagonetnega Luka Kuzmiča — Janeza Lipuščka, občutljivega in plemenitega Gorjančikova — Zdravka Kovača, Derumoto kot doberga, prisrčnega in naivnega Aljeja, Branjnika v vlogi lahkomiselnega Skuratova, pa tudi Simeona Carja, Ljuba Kobala, Čudna, Gasperšiča, Maruš Patikovo in ostale, ki so prav tako zavzeto in doživeto oblikovali svoje vloge.

Stilizirano, morda da današnje rabo malce preobsežno sceno, ki pa je odrskemu dogajanju prispevala primeren okvir in ustvarjala atmosfero, je zasnoval akademski slikar Maks Kavčič. Pantomimo v drugem dejanju je nastudiral Majna Sevnik-Polakova. Zborovodja je bil Jože Hanc.

Uroš Prevorsek

Mecejeva kot Grozdana in Brunčok kot Gripo v mariborskem »Tugomeru«

JUBILEJNI TUGOMER

SLAVNOSTNA PREDSTAVA
OB 40-LETNICI SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA V
MARIBORU

Mariborska Drama je odprla sezono s slavnostno predstavo tragedije Tugomer, iste, s katero je pred štiridesetimi leti začela delovanje, le da si je seveda to pot izbrala Kreftovo presnidenje Jurčič-Lestvikovega dela. Režiser je bil Hercog, scenograf Hegedušičeva, kot kostumski sta navedeni Jarčeva in Hegedušičeva, sceniski skladatelj Simoniti, lektor Hartman. Lepo pripravljeno predstavo je občinstvo sprejelo dobro, primerno slavnostni priložnosti.

Odrska podoba tega Tugomera je brez dvoma svojevrsna, posebno se v pogledu scenске tehnike. Hegedušičeva je s štirimi fragmenti obokov (in — manj popolno — z nekimi stenami ter palčastimi ornament) ustvarila prav učinkovite, gibljive okvire naglo menjajočih se prizorov, v katerih so od zgoraj in od strani padali snopi reflektorjev. Tako je v mnogih potezih igra telesa v nekakšno shakespeareovskih poudarkih. Vseh pet dejanj je zgoščenih v tri velike skupne prizore. V nasprotju s to osnovo se je predstava sama kar preveč odmikala od vsega primitivnega, osnovnega in trdega v Lestvikovem delu.

Sam Tugomer, Bačko, dober in spreten govornik, ne v podobni, ne v gibli ali govorjenju ni kazal silaka, temveč skorajda romantično pobarva-

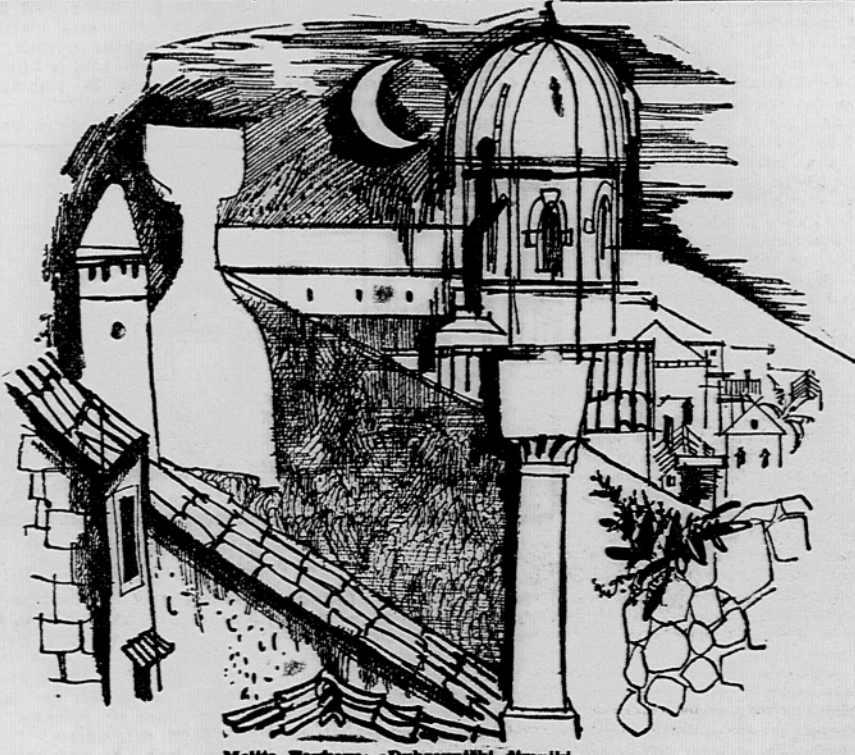
nega junaka, ki ga kar zatira kes, ga včasih davi jok, in izreče končne besede o »trdem« in »jeklenem možu« lirčno, skorajda brezmočno, res pa z lepo zvenčim glasom. V alternaciji bo to vlogo igral Kočvar. Mnogo več preprosto monumentalnega je bilo v postavi in govoru Zorislave — Jankove, ki bi ji mnogo laže priznali polabsko Slovanko. Vitka, naravnost krhka Menecjeva je kot Grozdana popolna gospodična, ki mora izrekat neke trše, odločne besede. V alternaciji bo to vlogo igrala Hočvarjeva. Vrza Godinove se je kar učinkovito uvedla, a končno kletev je izrekla nekam ožito »moderno« (kljub vsem še danes živim zgledom južnjaških naricalj). Rastko je bil čedna mala vloga. Naraven razgiban, pa brez posebne intenzivnosti, je bil Klasičev Bojan. V nasprotju s njim se je Gorinšek kot Metistlav v svojih maloštevilnih nastopih uveljavil z nekaj preprosto — toplo izrečenimi besedami in tudi Blaž je Batoga reliefno izdelal. Med ostalimi veljaki (Zvan, Samec, Mevlja) zasluži zaradi večje izrazitosti omenbo Vičarjev Kajaznik. Leskovšek Spiligneve je dobro odigrana vloga brez pretresljivosti ali demantva; Lavračev Zovoli je dal ponekod slutiti večjo prepričljivost, kakor jo navadno kaže. Brunčok Gripo je bil v mimiki, gibih in deklamaciji po gledaliških predpisih odigrana vloga, Tovornikov Geron pa prepričljivo robat zgodnje fevdalni vojake, vendar brez posebne intenzivne barve. Skrbniškov škof Hildebert je bil dobro postavljen, skoraj preveč civiliziran duhovnik v pozno srednjeveškem stilu in Kočvarjev Radulf preprosto pristen. V tej protigermanski igri kažejo žal Franti stilo mnogo bolj enotno podobo in so bolj učinkoviti kot Slovani. Prvi »tro-

govor« Geron — Hildebert — Radulf, eden najmočnejših v Lestvikovem originalu, je bil tudi v tej predstavi eden izmed najbolj dognanih. Dobro so neznatne, pa vendarle tehtne obrobne vloge, predvsem Arnul (Haberl), Kajaznica (Brunčoka), Jasna (Pugljeva) in Zvezda (Kočvarjeva) ter trije stari. Skupinski nastopi in igri lepo sodelujejo, vendar so tudi tu spet Franti bolj učinkoviti, likovno logični, kakor nekoliko na shakespeareovske noše spominjajoči ali kratkomočno fantastični Slovani.

Sploh je v kostumih (trazen oblek frankovskih vojščakov) zelo mnogo tega, kar spominja na gotiko in nemalo takega, kar je že blizu baroka — vsaj baročnih noš poljskih ali ruskih viteзов v času Ivana Susasina. Prav tako presenečajo negovane, že na renesanso spominjajoče bradice, in tiste, ki obrobijo obraz in sodojo v »Marto« Flotova ali v »Večnega mornarja«.

Na kratko bi lahko rekli, da je bila predstava dobra, vendar ni njena učinkovitost rasla iz posebne intenzivne igre, tudi ne iz posebno dognane soigre, pač pa iz spretnosti režije prizorov, ki se vrstijo v ostrem tempu. Hercog se je izogibal številnim priložnostim, da bi iz igre napravil spektakel, preprosto pašo za oči. Rečljiva se je varovala patosa in sploh velikih besed, zato pa je bilo žal mogoče čutiti neke nepopolnosti v zasnovi nekaterih klasičistično volto donečih verzov. Brez dvoma motijo tudi iz Celja izposojeni kostumi (za katere v Mariboru ni sredstev), ki nasprotujejo moderno zasnovani, učinkoviti menjavi scen. Kot pot, kot sistem pa pomeni igra vsekakor očito pridobitev in lahko pričakujemo, da bo preko nje vodila smer v lepe in nedvomne gledališke uspehe.

Branko Rudolf

Milica Rastkova »Duhovniški študij«

Nesporna odgovornost

Sovjetski pisatelj Konstantin Paustovski je za časa kongresa sovjetskih pisateljev objavil v »Literaturni gazet« 20. maja t. l. članek »Nesporna in sporne misli«. Članek je napisan iz velike ljubezni do ruske literature in iz skrbi za njen razvoj. Z izredno jasno in pogumno besedo je pokazal tudi na negativne pojave: od slabega, nepogumnega opisovanja resničnosti in ljudi do nevarnosti, ki vanjo pehaajo lepi ruski jezik mnogi sovjetski pisatelji, ker ga kaj slabo obvladajo. Članek je doživel nekaj jeznih ugovorov že na kongresu samem, v Liter. gazetki pa mu je šele mesec dni kasneje nekdo odgovoril, s odgovoril malo prepričljivo.

Zaradi važnosti članka sem bil vesel, da so ga objavili »Naši razgledi« v svoji 17. številki od 12. septembra, a ko sem ga začel brati, me je veselo minilo. Prevod, ki ga je oskrbel D. Z., je tako poln napak in kaže tako prevajalčvo neznanje ruskega jezika in nezrelosti za razumevanje publicistike, da je treba ta članek v tej slovenski obliki preklicati.

Samo nekaj zgledov:

Paustovski: Morda kričimo o resnici v literaturi tako mnogo in tako glasno prav zaradi tega, ker nam je manjka.

D. Z. »prevaja«: Morda tudi mi tako mnogo in gromovito upijemo o resnici v literaturi samo zato, ker je ne moremo zagrabiti?

Paustovski (ko govori o svetovnih klasikih in o odnosu do njih, ki so po njegovem naši pravi sodobniki): Napredni ljudje umirli rodov se imajo s čim izkazati za vstop v komunistično družbo.

D. Z.: Naprednim ljudem odhajajočih rodov je dano, da kažejo proti vratom v komunistično družbo.

Paustovski (o junakih, kakršne srečuje v slabih sovjetskih romanih): Na pamet (v rusčini: nazubók) poznaajo »mrežo« dobrega in hudega... Gane jih samo tisto, kar jih po avtorjevi sodbi »mora« ganiti.

D. Z.: Poznaajo zelo čisto »mrežo« dobrega in zlega... Ginjeni postajajo samo toliko, kolikor je po mnenju avtorjev določeno biti ginjen.

In tako dalje. Ne bom navajal več. Trdim: v prevodu je toliko napak, s katerimi je prevajalec zbrisal ali vsaj zbrisal mnogo važnih misli, da tega članka v tem prevodu ne gre jemati na znanje. Pač pa je treba jasno pribiti prevajalčvo neodgovorno odnos do Paustovskega, da »Naši razgledi« in do njih bralcev.

Paustovski se je kajpada zavedal, kaj je napisal, in pravi h koncu svojega članka: »Ne bojim se, da bi me napačno razumeli, tako jasno je vse, o čemer sem tu govoril. Le nečesa se bojim — da bi me napačno razlagali.« Ni seveda pomislil, da ga uturejje napačno prevajati.

Podobno, nekoliko obširnejšo beležko sem poslal redakciji »Naših razgledov« takoj po izidu številke s tem nesrečnim prevodom, vendar v svoji prvi naslednji številki moje opozorila niso objavili. [Zaradi pomanjkanja prostora?] Ker izide naslednja številka NR šele 17. t. m., torej pet tednov po izidu zadnje številke, prošim redakcijo »Delas« za objavo gornjih vrst. Skoda, ki jo utege take prevod storiti, je treba popraviti čimprej. Vsaj jaz menim tako.]

Mile Klopčič

Kranjčevićeva zbrana dela

Pred dobrima dvema letoma je Oddelek za sodobno književnost Jugoslovanske akademije v Zagrebu sklenil izdati ob petdesetletnici pesnikove smrti njegova zbrana dela v treh zvezkih. To naj bi bila prva res kritična izdaja Kranjčevićevih del. Skrb za izdajo je bila zaupana tajniku oddelka Marjanu Matkoviću in dopisnemu članu Akademije pesniku Dragutinu Tadijanoviću, medtem ko je bila redakcija zaupana slednjemu. Tadijanović je uredil in komentiral prva dva zvezka, ki sta pred časom izšla in obsegata Kranjčevićev pesniški opus, medtem ko gradivo za tretji zvezek, ki še ni izšel, zbira prof. dr. Ivo Frangeš.

V prvem zvezku (680 str.) so natisnjene vse pesmi, ki jih je Kranjčević ustvaril v svoje štiri pesniške knjige: »Bugarkinje« (1885), »Izabrane pjesme« (1898), »Trzaj« (1902) in »Pjesme« (1908). Obsegajo nekako 10.500 verzov. Na 140 straneh je Tadijanović obširneje spregovoril o pričujoči izdaji zbranih del, navedel trideset publikacij, v katerih je pesnik objavil svoja dela, spregovoril o posameznih zbirkah, o Kranjčevićevih rokopisih v Muzeju mesta Sarajeva in v vseučilišni knjižnici v Zagrebu, o vsebini vseh treh zvezkov zbranih del, po-

dal kronologijo Kranjčevićevega življenja, medtem ko po glavni del obsegajo pripombe k tekstom z vsemi inačicami. Na koncu je tiskal še abecedno urejen popis naslovov posameznih pesmi.

V drugi knjigi je Tadijanović natisnil po revijah tiskane pesmi iz let 1883—1903, ki jih pesnik ni uvrstil v svoje zbirke, pod naslovom Postupa pa vse pesmi in fragmente iz zapuščine (1884—1908). Tega gradiva je precej, saj obsega čez 7000 verzov, tako da bi celotni Kranjčevićev pesniški opus obsegal blizu 18.000 verzov. Urednik je špal tudi iz štirih ohranjenih pesnikovih beležnic. Komentar druge knjige obsega blizu 160 strani, med drugim skoraj 40 strani ohranjenih pesnikovih beležnic. Komentar druge knjige obsega blizu 160 strani, med drugim skoraj 40 strani ohranjenih pesnikovih beležnic. Komentar druge knjige obsega blizu 160 strani, med drugim skoraj 40 strani ohranjenih pesnikovih beležnic.

Tadijanović je svoje delo opravil z znano akribijo. Tudi ta izdaja se kot vse dosedanje Tadijanovičeve odlikuje po izjemni točnosti in vsestranski skrbni za pesnikovo besedo. — Mimogredno lahko omenim, da bi bibliografija vsega, kar je doslej napisano o Kranjčeviću in njegovem delu, morala iziti v posebnem zvezku, katerega izdaja je jama dejanja.

Petinšestdeset smešnih zgodb

Ze od nekada je siskati, da Slovenci nimamo posebnega smisla za humor in res pošteno zabeleženo jalo. Pa smo kljub temu z dvema avtorjema zastopani v pravkar natisnjem zborniku jugoslovanskega smeha, ki je pod naslovom »Savremeni jugoslovenski smijeh« na 360 straneh izšel v redakciji dr. Branka Kojica pri NIP (Novinarsko izdavaško poduzeće) v Zagrebu.

Naša dva humorista, katerih humoreske so worščene v knjigo, sta Marijan Kozina in Frane Milčinski-Ježek, razen njih pa imamo priložnost brati še enajst hrvatskih ozroma srbskih humoristov našega časa, in sicer Jožo Horvata, Fadila Hadžića in Mirka Tršlerja izmed Hrvatov in od Srbov Branka Hrvata, Stevana Bulajića, Sime Klarića, Zaka Konfina, Ljubišo Manojlovića, Vasa Popovića, Mileta Stankovića in Ziko Zivulovića-Serafima.

Knjiga predstavlja neke vrste antologijo sodobnega jugoslovanskega smeha. Antologijo v toliko, ker je vsak izmed omenjenih avtorjev zastopan s petimi prispelki in ker so pisatelji sami izbirali, s čim bodo predstavljani. Če je re. sleherni izbral najboljše, kar je doslej napisal, je drugo vprašanje. Toda verjemimo jim. Prispelki so v glavnem krajše humoreske na treh ali štirih straneh ali celo manj, nekateri, zlasti Jože Horvata, Branka Kojica in Ljubišo Manojlovića, so pa tudi daljši in prehajajo takorekoč v humoristično novelistiko.

B. A.

Pelagonija
pred setvijo

Rodovitno leto je bilo. pšenica je dobro obrodila, koruza ravno tako, dobra je letina tobaka in še boljše pri sladkorni pesi. V Pelagoniji ne pominjajo take letine. Ne samo zato, ker je vse tako dobro obrodilo, ne zato, ker so ljudje vsajali ob prvem svitu in delali ves dan, tudi drugi razlogi so. V Pelagoniji je traktoristi, plug globoko zaoral v plodno črno zemljo, ljudje pa so gnojili njive, sejali nove vrste pšenice in koruze, navadili so se dobro sejati sladkorno peso, prav tako kot dobro gojijo rumeni prilepski tobak. Zato je bilo v Pelagoniji mnogo več žita, zato bo

Traktor je zaoral globoko

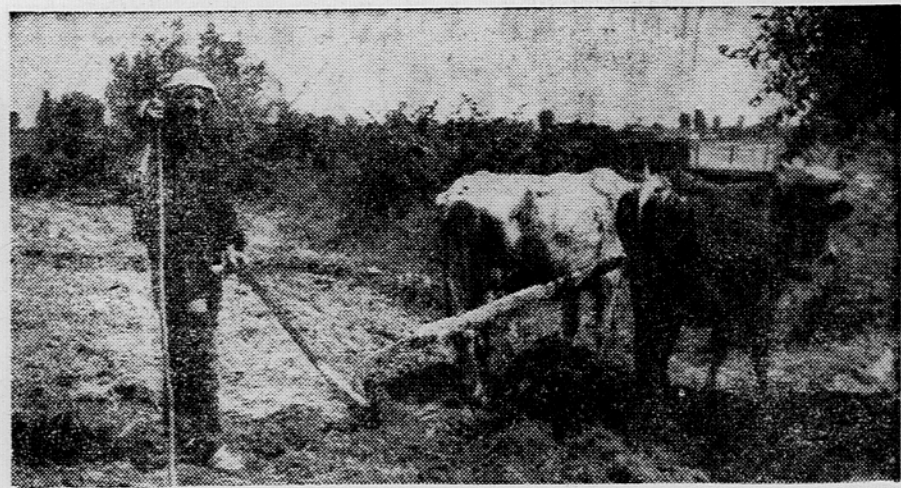
več koruze in izkopali so ponekod tudi desetkilogramsko sladkorno peso. Makedonski kmet je rad nejeveren Tomaž in ga je težko prepričati. Toda sedaj, ko je v vseh krajih Pelagonije občutil, videl in se osebno prepričal, da vse novo prinaša dobrobit, da oranje ni zaman, da so prideli dvakrat večji kot prej, zdaj je makedonski kmet tisti, ki je prišel v zadružno in sam ponuja kooperacijo.

Pelagonija je pred jesensko setvijo. O tej setvi, o različnih oblikah kooperacije, o traktorjih, o tem, kaj bo kdo posejal — o vsem tem sedaj največ

govorijo po vaseh. — Ne vem, kaj naj posejem. Ni siabo sejati koruzo, toda dobro je posejati tudi pšenico in sladkorno peso. Ta zemlja je rodovitna in če jo traktor preorje, še boljše rodi. Vseeno bom posejal pšenico, — nam je rekel Jovan Konev iz Negorca, ene največjih vasi v Pelagoniji. Ko pa smo ga vprašali, čemu ravno pšenico in ne koruzo, je povedal, da je pri pšenici dosegel letos 4000 kilogramov na hektar in je zato bolj gotov v ponovni uspeh. Nekaj pa bo posejal tudi hibridne koruze in pese.

Vse zadržne organizacije, kmetijska gospodarstva, skratka vsi, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, se zavzeto pripravljajo na jesensko setev. Načrtujejo, razlagajo. Gre za to, da na čim večjih površinah uporabijo agrotehnične ukrepe, od globokega oranja do setve s preizkušenimi semeni. Zagotovljeno je nad 2000 ton semena, vsi traktorji so pripravljeni za oranje, pričakujejo pa še 30 težkih traktorjev, pripravljajo in sklepajo pogodbe o kooperaciji, čaka mnogo umetnih gnojil...

Ralo je že izginilo s polj Pelagonije, le tu in tam še vlečejo voli, imenovani »zevgari«, plug. Traktor je postal gospodar teh polj pri oranju, žetvi in prevozu pridelkov v shrambe.

Ralo je že izginilo s polj Pelagonije, le tu in tam še vlečejo voli, imenovani »zevgari«, plug. Traktor je postal gospodar teh polj pri oranju, žetvi in prevozu pridelkov v shrambe.

Lj. Isaiev

Stroji za klanje perutnine

Livarna in tovarna strojev. Hoče pri Mariboru ob sklenitvi pogodbe o kooperaciji z nekimi tujimi podjetjem za proizvodnjo inkuinatorij, ter aparatov in naprav za klanje perutnine. Zdrženje strojegradenj Jugoslavije je določilo tovarno kot nosilca te proizvodnje in naši državi. V tem primeru gre vse, kakor za zelo perspektivno proizvodnjo, saj se v naši državi ustanavljajo vrsta perutninskih farm, za katere primanjkuje potrebne mehanizacije. V podjetju osvajajo tudi novo proizvodnjo večjih silosnih silomernic »Vulkan« in prevoznih žerjavov hlevskih nakladalcev gnojila »Horuk«, ki jih bodo začeli serijsko izdelovati v prihodnjem letu. Letošnji polletni proizvodni plan je tovarna pre-

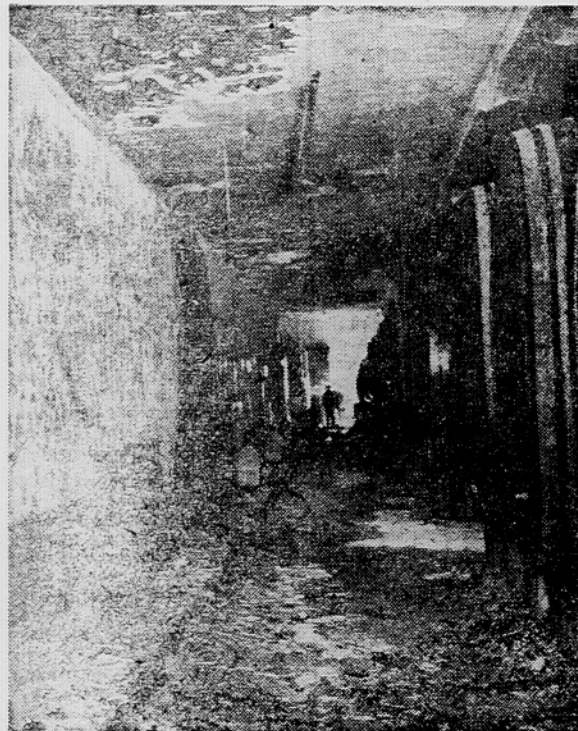
segla za 27%. Za leto 1960 so že prodali vso proizvodnjo ter so sklenili že pogodbe predvsem za proizvodnjo traktorjskih priključkov za traktor »Ferguson«.

Nove vinske kleti
v Dalmaciji

Dalmatinski vinogradniki imajo še vedno precej starega vina in ne vedo, kam bi z novim. Zato bodo v prihodnji vinogradniški sezoni odprli več novih vinskih kleti, ki bodo sprejemale grozdje in ga predelovale v vino. Nove kleti gradijo v Grohotamu na otoku Solta, v Postirah na Braču, v Omisu, Keštelih in Bolu na Braču. Skupna zmogljivost teh kleti je okoli 2500 vagonov.

Eksplozija v kletih »Tikveša«

To, kar se je zgodilo ondan v vinskih kletih podjetja »Tikveša« v Kavadarcu, jasno pričča, da je treba zlasti paziti.

kadar gre za prostore, kjer so shranjene gorljive snovi, ki se hitro vnamejo. Če bi pazili na to, ko so z gorljivimi žveplom

razkuževali sode, napolnjene z vinskimi destilati, ne bi prišlo do eksplozije, ne bi ubilo dveh delavcev, ne bi nastala škoda, ki jo cenijo na več deset milijonov. Nesreča se je zgodila po nesporazumu med delavci. Da bi teklo delo hitreje, je bolj izkušen Blažo Paskalič vzel kos žvepla, da bi razkužil sode. Vodka skupine pa mu je pokazal sode, stoječe ob stebur. Ker je bil Blažo gluhonem, ni slišal ne razumel brigadirja in namesto da bi se vzel na prazen sod, je pristopil k sodu, polnem vinskega destilata. Sprito gorečega žvepla ni čudno, da je nastal požar, ki mu je sledila eksplozija. Iz razbitih sodov je pritekla gorljiva tekočina in vse krilo klet so hipoma zajeli plameni.

V elni vročini 1300 stopinj Celzija se je vse topilo. Na kraj nesreče je prihitel ves kolektiv, za njim pa prebivalci Kavadarcu in vojski kavadarske garnizije. Prihitela so tudi gasilski društva iz okoliških krajev. Z združenimi močmi se je posrečilo požar omejiti. Delavci Blaža so našli v plamenih, prav tako tudi nekaj drugih delavcev. Blažo Paskalič je v Todoru Mitreva sta podlegla hudim opeklinam. Druge delavce so rešili. Delavec Gerasim Trajčev, ki so ga pripeljali v Skopje, je sicer hudo opečen, vendar pa njegovo življenje ni v nevarnosti. Is.

Sredi pohorskih gozdov

K članku »Čudno gospodarjenje v gozdovih«

»Ste vi pisali članek o slabem gospodarjenju v pohorskih gozdovih? Podpisali ste se Tijek?«

»Ne,« sem rekel. Z druge strani žice, iz pisarne okrajne Uprave za gozdarstvo, stavki v pedagoškem znanosti: »Tisti človek naj bi šel z nami, da bi si na kraju samem ogledal stvari. Naj bi raje pisal, koliko smo vložili v investicije...« In tako dalje. Pojasnila o uspehih, nič pri-

Lobniška vodna riža. Ob njej je na stotine »pozabljenega« lesa

znanja, da bi imel »tisti Tijek« vsaj trohico prav. Na koncu: »Pridite, da vam damo podatke!«

Ne poznam Tijeka, ki je v »Delu« pred kratkim objavil članek o sušici, ki jih je viden v pohorskih gozdovih, kar, kar propadajo. Zdi pa se mi, da kot Pohorje dobro poznam Pohorje. Pred menoj sta bila dve izbiri: ali stopiti v pisarno, brskati po papirjih in sestaviti podatke, ali pa oditi v gozdove in pogledati, kaj je res in kaj ni.

NE SAMO SUŠICE — HLADI!

Začel sem pod Lamprehtovim vrhom, na novi kamionski cesti, ki jo gozdarji speljali s Cinžata proti Klopnu vrhu. Kar je res, je res, kamionske ceste so njihova zasluga. Cesta z obeh strani na Pesek, od Ruške koče preko Treh tabel do Šumika in Lobnice, s Cinžata na Klopni vrh, iz Ruš ob Lobnici, iz Smarčnega na Močnik in še dalje so nastale in nastajajo šele v zadnjih le-

ti. Mnogo družbenih sredstev je šlo zanje. Gostota cestnega omrežja na Pohorju je daleč pod povprečjem. Gozdno gospodarstvo na Pohorju je prevzelo dokaj neučeno dediščino nekdanjih veleposestniških in državnih gozdov. Na desetine hektarov nekdanjih posek so morali pogozditi, prečiščiti zapuščene terene, opraviti težavno delo pri taksaciji in pregledu lesnih zalog. Hkrati pa so izvajali načrte sečen. Vsa-

tleh in trohijo. Vmes so celo hodi, ki so jih posekali pred leti. Sedež na področju smreke, najmanj štirje kubiki lesa so v njej. Koliko dinarjev v enem samem drevesu? Teh pa je precej. Na nekem mestu šest hlobov, ki ležijo ob kolovozu, povsem zeleni od trohobe. Niže spet velikanske, ki jih je poruval veter. In spet hodi, ki so obležali. Strmina je res precejšnja, toda nad njo je cesta, potem kolovoz, niže pa Lobnica s plovnim vodno rijo. In čemu bi potem tod sekali, če bi bil teren nedostopen? V podrtih drevesih, obležalih hlobov so deseterice in deseterice kubikov lesa, ki propada. Pa je vendar nekaj sto metrov višje kamionska cesta, sredi strmine kolovoz, niže vodna riža in spet kolovoz ob Lobnici, ki ga razširjajo v kamionsko cesto. Je potem kamionska cesta dovolj, če ob njej propada dober les?

ODNOS DO LESA

Pohorski gozdovi so bogati. Morda je prav to bogastvo vzrok, da Pohorje, niti drvarji niti gozdarji, nimajo povsem sobodnega odnosa do lesa. Sicer vam ne bi mogel planinski kmet, ko ga vprašate, koliko drv porabi čez zimo, mirno in brezbržno odvrniti: »Mojo staro zebo. Letošnjo zimo mi je pokurila štirideset metrov.« In koliko je takih, ki so samo zaradi zastarelih štedilnikov in peči pokurili že tisoče kubikov lesa?

Nekoliko mračne volje sem nadaljeval pot do Lobnice, po kolovozu in strmini. Vso pot sem srečeval podrti drevesa, na pol strohne hlobo, pozabljen kose vrhov, celoznena in jamskega lesa. Mislim, da je v tem rajonu zadnja leta propadlo več lesa, kot je stala kamionska cesta, ki teče od Treh tabel k Šumiku.

Se huje je ob znani lobniški vodni riji. Tukaj od Črnege jezera do lesnega skladišča v Rušah po nekaj kilometrov dolgih lesenih žlebovih spuščajo les. Riža je bila tokrat suha, zato sem stopil po njej. Človek vidi tod skrajno malomaren odnos do lesa. Na obeh straneh riže ležijo hodi, drogovji jamski les, drva, celuloza. Nekateri kosi so še uporabni, drugi ležijo v potoku, nekatere je že prekril zeleni mah. Začel sem

šteti. Preden me je nekje pri dveh tretjinah riže, na desetem kilometru, zalotila tema, sem naštel 830 hlobov, drogov, jamskega lesa in celuloznega lesa. Da pri tem ne stejem drogov in tesanice, ki so jih puštili trohiti ob riži, ko so jo popravljali. Ves ta les gni, propada. Stotice kubikov lesa ali kot mi je pozneje rekel predsednik ruske občine: »Tam je lesa za cel Maribor.«

Ali je torej s kamionskimi cestami že vse opravljeno? Po vsem videzu ni, ker če propada les ob splavilnem objektu, ob katerem je še kolovoz in kamionska cesta, potem je treba iskati vzroke kje globlje. Ljudje, ki živijo sredi gozdnega bogastva, nimajo pravega odnosa do lesa. Sicer bi ves ta les, ki propada ob Lobnici, vse te hlobo, drogovje, tramove in tesanice spravili v rižo in do lesnega skladišča. In gotovo bi spravili tega lesa skupaj za več vagonov. In pravzaprav bi bil potreben majhen napor, saj leži ta les dva do tri metre od riže ali pa je celo zložen in nametani ob njej.

Zaključek? Zdi se, da ljudje, ko posekajo les in izpolnijo svoj sečni plan, nimajo več srca za vse tisto, kar je obležalo. Les se jim premočno smili. Morda je zraven ekonomska računica, da se jim to ne izplača? Če je tako, je vendarle treba najti način, primerno organizacijo dela, da ta les rešijo. Pot ob lobniški riji pove dovolj, zamaš so diskusije v pisarni o novih kamionskih cestah. Gre za resno družbeno, politično vprašanje o pravilnem gospodarjenju in zdravem odnosu do splošnega ljudskega premoženja.

Kakorkoli že, moral sem dati prav »Tijeku«, ki je našel kritiko »čudnega« gospodarjenja v pohorskih gozdovih. Za sušicami, ki jih je videl, se skrivajo še celi hodi. In če so gozdarji še toliko napravili v gozdovih s taksacijami, pogozdovanjem in kamionskimi cestami, ni mogoče zanikati tega, kar vidiš na lastne oči. Razen njih se bodo morali začeti ukvarjati z gozdnim gospodarjenjem še drugi družbeni čimbelji in najti načine in možnosti, da bo odnos do lesa na Pohorju boljši. kot je zdaj.

D. Vresnik

To in ono o zajcu

V miselnosti naših ljudi, ki se za lov ne zanimajo, sta pojma »lovec« in »zajec« najožje povezana. »Kje imaš zajca?« vprašajo, če srečajo lovca s puško. To kaže, da je bil zajec nekdanj mnogo pogostejši plen, kot pa je danes, uavladno pa tudi edini plen našega lovca še v nedavni preteklosti, ko druge večje divjadi ni smel loviti. Toda o tem kakšne pravice ima lovec danes in kakšne je imel nekdanj, morda kdaj drugič, danes pa nekaj besed o zajcu, ki tako lepo poveže lovsko družbo.

Pri nas živita dve vrsti divjih zajcev: poljski zajec in planinski zajec, medtem ko živi po svetu kakih 100 različnih pasem. Poljskemu zajcu, ki živi tudi v gozdovih, pravijo ponekod tudi: gozdni zajec, toda med enim in drugim ni razlike. V nekaterih delih Jugoslavije živi tudi divji kunc, ki ga pa v Sloveniji ni. Ker pa je naš domači zajec potomec divjega kunca, tudi o njem nekaj stavkov. Njegova pradamovina je menda Španija, največ divjih kuncev pa živi danes v Avstraliji, kamor so jih prinesli priseljenci. V Avstraliji se je tako razmnožil zato, ker v tej deželi ni živali, ki bi ga preganjala. Med poljskim zajcem in kuncem pa je taka razlika, da se med seboj ne moreta

krizati. Napačen je torej račun fantiča, ki je na polju ujel mladega zajčka in ga odnesel domov, da bi z njim paril domače zajce. Po velikosti je kunc precej manjši od divjega zajca, bi-

To jima je ostalo od lova na golobe, ko sta dolge dni strmela v dreve!

stvena razlika med poljskim zajcem in kuncem pa je ta, da povzroče zajke mladice, ki imajo že diako, ki vidijo in takoj tudi hodijo, medtem ko so mladici kuncov goji, se slepi in brez zob.

Manjši kot poljski zajec je tudi planinski zajec, ki živi v na-

ših gorah v višinah nad tisoč metrov. Če poletje je sivekaste barve, pozimi pa snežnobe, tak prav gotovo zato, da ga bela barva varuje, saj bi ga sicer v zasneženih gorah roparice uničile. Planinski zajec se počasi ne plodi: na leto ima le dva mladiča, medtem ko jih ima poljski zajec do štirikrat, kunc pa celo do šestkrat. V naših gorah živi dober tisoč planinskih zajcev; zato lovci le sem pa tja kakoga uplenijo, toda le za trofejo. Lani je bilo pri nas uplenjenih 20 planinskih zajcev.

Lov na poljskega zajca pa je

najbolj znan in najzanimivejši način pa je brakada. Nedeljsko jutro pridejo lovci na območje, ki je določeno za lov. Z vseh strani prihajajo, kdor ima lovškega psa gonilca, ga vodi s seboj na vrvice. Ob določen uri so vsi zbrani. — Veseli pozdravi, kratki pomenki. Ko je vsa družba zbrana, so pesi vedno bolj nestrpni, radi bi že tekli in pogonili zajca, saj so devet mesecev čakali na lov.

Potem se lovci razdele: eni odidejo na stojišča, drugi s psi v pogon. Ko so strelci na stojiščih, spuste gonilci pse, sami pa se razvrste po gozdu in priidkajo divjad proti strelcem. V jesenski gozd zapoje lovski rog, na stojiščih se oglašajo puške — to je lovski jesen, ki razburi še tako staro lovsko kri.

Proti enajsti uri je navadno prvi oddih. Strelci in gonilci ter psi se zberejo. Prvi povelj je že tu. Majhen prigrizek, nato pa zastavijo nov pogon.

Seveda se je treba zvečer ogreti in povedati, kaj vse je kdo doživel. V gostilni je tako prijetno posedeti, saj je jesenski rak prepričal tudi najdebelejši suk-nji...

Na večjih ravninskih poljih love zajca tudi na tako imenovanih krožnih lovih, pa tudi v manjših družbah s psi pitkarji, toda pravi zajčji lov in najpogostejši v Sloveniji je in bo prav gotovo ostal brakada.

Lovci pa love v zadnjih letih vedno pogostejše tudi žive zajce. In sicer predvsem za izvoz. Za žive zajce se najbolj zanima Francija, kjer je pred leti miksomatoza pobrala na deset tisoč zajcev. Žive zajce love v ravninskih lovskih, kjer je stalež zajcev visok, v posebne mreže,

v katere se zajec zaplete. Iz Slovenije smo lani izvozili 1762 živih zajcev, iz vse Jugoslavije pa nad 30.000. Izkupilek za vsakega izvoznega živega zajca je bil od 5.000 do 7.000 deviznih dinarjev. Zajec nam torej prinaša tudi znatna devizna sredstva, kar je v gospodarskega vidika prav gotovo pozitivno, razen živih izvažamo namreč tudi mrtve zajce.

O zajcu na kratko še tole: V

zadnjih letih zajčji rod peša, a ne samo pri nas, temveč po vsej Evropi; zakaj, ni dognano. Roparji ne več toliko, da bi zajca občutneje uničevali, pač pa se je razvilo polno notranjih zajedavcev, ki jim zajec pogosto podleže. Sicer je pa v naravi tako, da je za to ali ono vrsto divjadi kako obdobje zelo ugodno, drugo pa neugodno. Vemo le to, da zadnje desetletje zajcu ne prija.

Medvedi pred Ljubljano

Prejeli smo tale dopis:

»Ko smo se v noči med 28. in 30. septembrom — ura je bila 0,12 — peljali po cesti Zelimlje — Pijava Gorica, smo kakor dva kilometra od priključka na asfaltirano cesto v svitu reflektorjev opazili, da se po cesti pred nami nekaj mota. Prvi vtis je bil, da so na cesti divji pra-

šči. Ko pa smo se tropu približali, smo na veliko presenečenje ugotovili, da je pred nami kar petero medvedov: stara in štirje mladici. Jadrno so ču, ubrali po cesti: stara na čelu, kosmatišči struklji pa so se valili za njo, kolikor so jim noge dovoljevale. Počasni smo vozili za njimi in se veselili prizora. Po ka-

— Kaj je pa z Janezom? — Nič hudega! Iz vrste rad uhaja...

kih sto metrov take počasne vožnje je stara zavila na desno v gozd in za njo seveda tudi mladici. Prizor je bil prelep, a žal prekratk. No, če bi na kaj takega naštel pešec, bi jo gotovo vsaj s tako brzino kot medvedje ucvrli v nasprotno stran. — Dopis nas sicer ni presenetil, ker se okrog Zelimlje medved drži že nekaj let, redkokoli pa je, da je medvedka vodila štiri mladice. Kot vidimo, so se medvedji udomačili tudi v okolici Zelimlje. Gozdovi na Krimu, Mokre in Turjaku nudijo tudi medvedom primerno zatočišče. Zelimljska dolina pa priboljšek v hrani.

M. S.

Pet volkov!

Iz Postojne so sporočili zelo veselo novico: Na velikem pogonu na volkove na področju Javornik. Pivke in Prestranaka, ki se ga je udeležilo okoli 100 lovcev in gonjačev, so pritekle nedeljo padli štirje volkovi, peti pa je bil močno obstreljen. Tako so notranjski lovci vsaj delno popravili napako, ki se vleče za njimi iz letošnje spomlad, ko so prebrli dvojile žoljih legel. Pogon so priredile lovskie družine Javornik Črna Jama, Prestranek, Pivka in Zagorje na področju Vlačna. Trojice in Babinke Pogon sta vodila Franc Blin in Franc Sager. Vodečo volkuljo je najprej streljal Ernest Sav: volkuljo je močno obstrlel, volkove pa so uplenili Janko Klemenec, Ivan Černigoj, Stefan Lovšin, vsi iz Postojne in Drago Lekani iz Bukovja.

IZ NASIH KRAJEV

IZ GORNJESAVSKEGA KOTA

Povečati turistično dejavnost

Pred dnevi je bila skupna seja občinskega zbora in zbora prodajalcev Oblo Jesenice, na kateri so razpravljali o programu razvoja zgornjesavske doline.

V obširnem poročilu so analizirali sedanje stanje in perspektive bodočega razvoja. Predložili pa so tudi program gradnje, ki bi bile potrebne za bodočo turistično razvoj zgornjesavske doline. Z ozirom na sedanje stanje turizma v Zgornji savski dolini so ugotovili, da so podani vsi pogoji za razvoj vseh vrst turizma in je zaradi tega nujno, da se že v bližnji prihodnosti pričnemo graditi tiste objekte, ki so za razvoj turizma nujni. Turistični center Zgornjesavske doline je Kranjska gora, če že sedaj, kljub številnim pomanjkljivostim kaže lep razmah turističnega prometa, saj je po turističnem prometu v Sloveniji že sedaj na desetem mestu.

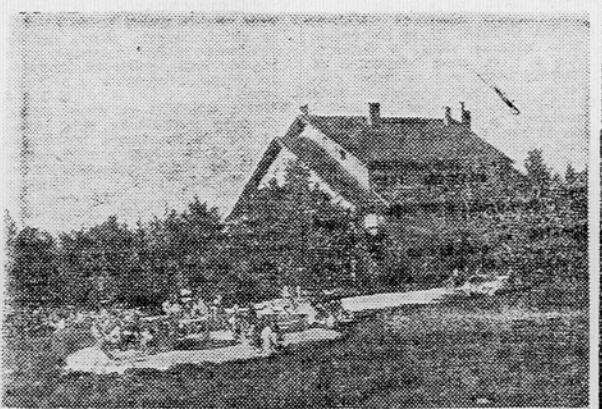
V perspektivnem programu gradnje turističnih objektov dajejo prednost Kranjski gori, kjer bo potrebno zgraditi različne turistične objekte, med njimi: hotel s 60 posteljami, servisno delavnico in bencinsko tanko, hotel s 100 posteljami in turistično restavracijo 400 sedežev. Razen tega bo potrebno urediti še vrsto drugih turističnih in komunalnih objektov. Prav tako predvidevajo nekateri gradnje in reuredeitve v Ratečah, Podkorenju in Gozdumartuljku.

Ker je za ugoden razvoj turizma izredno важен promet, predvideva perspektivni program tudi izboljšanje cestnega in železniškega prometa v dolini. Predvsem bo nujno čimprej dokončno obdelati proti prahu ce-

sto Kranjska gora - Rateče - državna meja in odcep Podkoren - državna meja do prve krivine, ter rekonstrukcijo avto-cesta Naklo - Rateče - državna meja, ker ta ne odgovarja potrebam sodobnega prometa in se po njej vozi večina tujih turistov, ki pridejo v našo državo z avtomobilom iz zahodnih držav.

Tudi železnica bo morala pri sestavljanju voznega reda in modernizaciji železniškega omrežja upoštevati potrebe turizma v Zgornjesavski dolini.

Predvidevajo, da bi potrebovali za gradnje in rekonstrukcije približno 700 milijonov dinarjev, ki bi jih dobili iz sredstev občine, okraja, republike, zveze in Planinske zveze Slovenije.

Lepo, sončno jesen, ki nas je zajela, skušajo prebivalci mest in industrijskih središč čimbolj izkoristiti, kajti že prekmalu bo prišla prava jesen z dežjem, bledom, meglo, mrazom in drugimi neveselostmi. Zato ljudje trumoma odhajajo v prirodo, zlasti ob nedeljah, da bi se naužili še zadnjih sončnih žarkov v letošnjem letu. Slika prikazuje znano izletniško točko v bližini Ljubljane - Polzevo - kjer se ob lepih dnevih zbere precej izletnikov.

Cirkus »Adria« bo gostoval v Ljubljani

V okviru »Ljubljanskega festivala« bo od 9. oktobra dalje gostoval v Ljubljani v Tivoliju beograjski cirkus »Adria« z mednarodnim artističnim programom, pri katerem sodeluje 40-članski ansambel. Dnevna bosta dve predstavi, in sicer ob 16.30 in ob 19.30. Po številnih prespektivah in objavah v časopisju sodeč je program zelo pester. Svednja Lilian Daniels bo izvajala točke z gresiranimi konji in 7 severnimi medvedi. Spanec El Grand Tonisko bo izvajal na trapezu zračne akrobacije, skupina francoskih artistov bo v oblekah raznih Disneyevih junakov prikazala kolestarski »spohod«. Stanstoppil pa bodo tudi komiki. Kakor smo obveščeni, je na sporedu še več drugih točk, ki bodo nedvomno zabavali odrasle in otroke. V Beogradu si je ta program ogledalo nad 140.000, v Zagrebu pa okrog 80.000 ljudi, zdaj pa cirkus »Adria« gostuje v Mariboru. Otvoritev predstavi v Ljubljani bo petek ob 19.30.

V NEKAJ VRSTAH

TRNOVO PRI GORICI. — V tej znani vasi iz časa NOB imajo zelo delovni šolski odbor. Uničeno šolo so po vojni obnovili in uredili eno učilnico, pozneje pa še eno. Letos so odprli še tretjo učilnico, s čimer je dobilo šolsko poslopje tudi lepšo vnanjo podobo. Za obnovo je prispeval občinski ljudski odbor Gorice, del sredstev pa je dalo tudi gozdno gospodarstvo.

Včeraj danos v Ljubljani jutri

■ Pri osnovni šoli »Maks Perca« v Mostah so v ponedeljek odprli dva oddelka šole za odrasle. V torek so imeli prijavljeni prvi dan ponjke. Prijavilo se je 90 študentov, ki bodo v 21 tednih po določenem učnem programu pridobili izobrazbo za osemletno osnovno šolo. Pouk bo štirikrat tedensko od ponedeljka do četrka. Občinski sindikalni svet v Mostah je nad to šolo za odrasle prevzel patronat.

■ V petek dopoldne bo zbor prodajalcev OLO Ljubljana na 7. razpisnem o delu Zavrtito za socialno zavarovanje v letu 1959. O delu okrajne komisije za higieno zaščito in o spremembah statusa občine zbornice za Ljubljano, okraj.

■ Glavni odbor Ljudske tehnike Slovenije je v torek popoldne v izvedbi Radiokluba »Ljubljana« predložil pionijski lov na »slisice« (med radiomaterijali pomoči beseda »slisica« skrito oddajno postajo, ki oddaja na amaterskih ali ultrakratkovalnih dolžinah). 22 pionijskih članov pionijskih radiomaterskih klubov je iskalo »slisice« v okolici Tivoljskega gradu, Lovlji, so jo v štirih skupinah, »slisico« pa so ujeli vsi tekmovalci. Najboljši iz vsake skupine so bili nagradeni.

■ Podjetje »Tehnografi« je po načrtih »Slovenije-projekta« te dni pričelo graditi potrošniški center pri križišču Jeranove in Opekarske ceste. Gradnja dela za novo paviljo, ki bo služila kot prostor za trgovino s specializiranimi, mesarji in prodajalci mlečnih izdelkov, bodo veljala okrog 16 milijonov dinarjev.

■ Včeraj popoldne so na Prulah odprli nov dom za otroke, imenovana kombinirana otroška ustanova, ki sta ga ustanovila stanovanjska skupnost Prule in Prihni svet univerzitetnega naselja. Pripravili so ga v pritličju IV. bloka, kjer so 147 kvadratnih metrov stanovanjskega prostora preuredili v gnevne sobe za okrog 60 otrok v starosti od 2 do 17 let do šolske mladine. Zelo zanimiva sta notranja ureditve prostorov in od ostalih medtem, ko imata starejša predšolska in šolska skupina isti vhod, toda ločene prostore, kjer se bodo solariji učili, predšolski otroci pa igrali v posebni sobi. Za predšolske otroke so predvidene tudi zložljive postelje. Jedilnica bodo po potrebi lahko uporabljali za lufkovne razstave, pevke vaje itd. ter za krožke, katerih naj bi se udeleževali tudi otroci izven tega doma. Predvsem mislijo ustanoviti ritem, likovni, glasbeni, krožke. Posebnost doma je predvsem v tem, da pri vzgoji otrok mimo dveh poklicnih vzgojitelj aktivnosti vodijo tudi starši sami.

■ Zavod za šolski in poučni film in Zveza prijateljev mladine ljubljanskega okraja predvajata v tednu otroka v dvorani hišnega sveta v Kidričevi 5 ob 17. uri in pred televizijsko »skoro« na ploščadi pred Aždovščino ob 19. uri. Zanimivo vizualno ozvočno barvno diafilme in filme. Danes bodo predvajali v Kidričevi 5 naslednje diafilme: »Naš domači prijatelj« »Abra Kadabra« in »Strček« kotar pred »Iskro« pa: »Za najmlajše na yasio« »Sedem na mah« in »Tri-

PROMETNE NESREČE

V naselju Latkova vas v Savinjski dolini se je motorist Franc V. iz Trbovelj pri prehitevanju zadel z motornim kolesom S-22010 v konjsko vprego. Voznik je vinen upravljal motorno kolo in je pri tem zavozil v konja. Pri nesreči je bil le lažje poškodovan. Na motornem kolesu pa je bilo za 50.000 din škoda.

V Bežovju se je motorist Rafko C. iz Kranja hudo poškodoval. Drog nesreča se mu je dokaj nenavadna zgodila, med vožnjo mu je z motornega kolesa S-9436 izpadla izpušna cev, zaradi česar ga je vrglo po cesti. Prepeljal so ga v bolnišnico.

V naselju Črnolca je privozi traktorist Karel O. zaposlen pri KZ Preboid po klancu navzdol s traktorjem S-11536 in prikolico S-11537. Ker ni bil dovolj previden, je teža prikolice potegnila traktor s ceste, kjer se je zaletel v kolesce.

V ponedeljek okrog 12. ure je prišlo v Slov. Konjicah na potniški »Konus« do smrtni nesreče, kjer

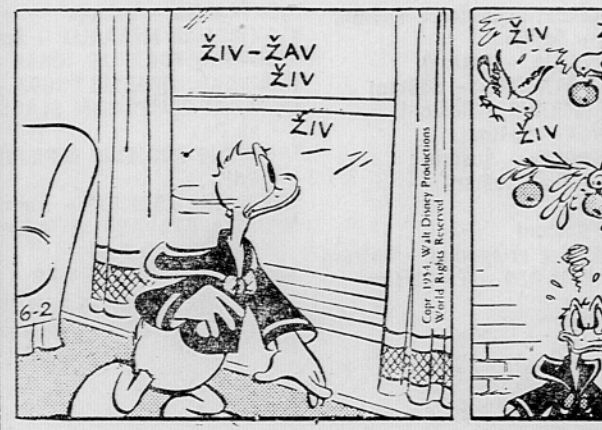
je izgubila življenje 12-letna Meglen Schönwetter, dijakinja osemletke v Slov. Konjicah. Deklica je z dvokolesom pripeljala s strani neopredeljene poti na cesto III. reda Slov. Konjice-Loce, po kateri je tedaj pripeljal tovorni avtomobil S-4727, ki ga je upravljal Martin O. z Celja. Avtomobil je zadel deklico in jo zbil po cesti. Ta je kmalu podlegla hudim poškodbam.

Maribor, 7. okt. Na križišču Fochove in Ljubljanske ulice v Mariboru je trčil voznik osebnega avtomobila Rudolf K. v kamnito ograjo. Vzrok nesreče je po podatkih TNZ nezkušenost voznika.

Na Trgu svobode v Mariboru je podrl kolesar Edvard S. pešca Alojza Lombarca. Pešec je dobi hude telesne poškodbe, kolesar pa lažje. Nesrečo je zakrivil kolesar.

V Spuhlji pri Ptujju se je zaletel voznik osebnega avtomobila Anton K. v zadnji del prednjega vozeca osebnega avtomobila. Ki ga je upravljal Franc P. Škoda na vozilih okoli 100.000 din kom

JAKA SE JE UJEZIL

Šahovski turnir

kandidatov za svetovno prvenstvo

Vedno večji naskok

Zagreb, 7. okt. Taj hit od zmage do zmage ter se vedno bolj približuje zastavljenemu cilju — dvoboju s svetovnim prvkom Botvinnikom pomladi 1960. Danes je namreč vpisal v svoj konto novo celo točko, tokrat z Olafssonom in pri tem povečal rezultat z njim že na 3 : 0.

Sicer pa je bilo XVIII. kolo mnogo mirnejše od prejšnjih.

ATLETSKI MITING V CELJU

Kač — 69,50 m

Celje, 7. okt. Danes je bil na stadionu »Boris Kidrič« miting AD Kladičarja, ki so na njem dosegli nekaj dobrih rezultatov. To velja predvsem za 69,50 m Florijana Kača v metanju kopja in 7,8 sek. Silanove na 60 m. Kačev rezultat pomeni nov slovenski članek mladinskega rekorda. Ostali najboljši izidi: mladinke — 100 m: Silan 12,5 v.šina — Cater 143 krogla — Krodic 11,82 200 m: Silan 26,5 mladinci — 100 m: Samec 11,7 disk — Kač 47,52 300 m: Samec 38,1 člani: 100 m: Brodnik 11,3 5000 m: Male 16:05,0 članice — 60 m: Slanin 8,1.

Vročekrvi Napolitanci

Na nedeljski prvenstveni nogometni tekmi med Genoa (ki je zmagala 1:0) in domačo enajstoročico so imeli v Neaplju spet prizor indijanskih dogodkov prejšnjih let, ki so jih uprizarili vročekrvni napitanci domačih. Kočevje situacije na koncu tekme in zadnje sodniške odločitve so spravile na noge nekaj tisoč ljudi, ki so začeli obsipati igrišče s kamenjem in drugimi predmeti. Varnostni organi so priklicali ojačenja, toda množica se ni dala pomiriti. Hoteli so dobiti v roke sodnika in vse nasprotnice igranje, ki so tičali v stlačilnicah. Ker ni bilo mogoče napraviti reda, so poklicali na pomoč še gasilce, ki so naprili na najgostejša zbirališča curkajočih se ljudi, tem so nekateri najpogostejši izmaknili nekaj cevi in škropilnic gasilce. Vse nemir je trajal najmanj še eno uro po tekmi. Bilanca okrog 70 ranjenih, med njimi 34 orgonov javne varnosti, 12 razgrajevajev pa prijavljenih javnemu tožilstvu. Ta stadion je bil že nekajkrat suspendiran, pa bo zdaj najbrž še spet. Toda Neapeljani bodo ostali, kakršni so...

Skupna izjava o Velem polju

Na skupnem sestanku predstavnikov Komisije za telesno kulturo pri IS LRS, Planinske zveze Slovenije, Gorenjske turistične zveze in predstavnikov občin Kranja, Jesenic in Bohinja ter predstavnikov Komisije za smučarske centre pri zvezni komisiji za telesno kulturo, ki ga je sklical in vodil predstavnik OLO Kranj, so obravnavali lokacijo za vaskogorski zimskosportni center, ki jo išče zvezna komisija za telesno kulturo, da bi zgradila potrebne objekte in naprave. Ob upoštevanju zahtevnih pogojev zvezne komisije: zgodnja in pozna snežna odeja, možnost trasiranja sodobnih prog za vse tri smučarske discipline (za teke, za skoke od 30 m do 75 m, za smuk z višinsko razliko 800 m in dolžino 3900 m), ugodne in klimatske razmere in možnost, da bi zgradili dom z vsemi potrebnimi napravami, so se vsi navzoči zedinili, da bi sklep, ki so ga sprejeli, obvezan za vse organizacije in ustanove, ki jih zastopajo.

Prisli so s predlogom SZS in zvezne komisije za zimskosportni center, da je najbolj primerno področje za gradnivo tega centra Triglavsko pogorje v ožjo lokacijo na Velem polju.

Da bi mogli dokončno spoznati pomen te lokacije, je potrebno izvesti omenjenih organizacij menilo, da je potrebno ta center obravnavati tudi s turističnih vidikov. Zato je potrebno proučiti dostop do tega centra z največjo možno kapaciteto, glede na prihodnost.

Smučarska zveza Slovenije naj ob pomoči Komisije za telesno kulturo pri IS LRS oskrbi vse potrebne dokumentacije.

V letošnji zimski sezoni je potrebno dokončati skakalnico na Velem polju in kar najbolj razmahati dejavnost na tem področju.

Udeleženci sestanka so bili tudi soglasni v oceni, da za današnje razmere zadostuje v državi en zvezni visokogorski smučarski center, in sicer — kot je predvideno — na Velem polju.

Vzpenjača na Kopaoniku

V Beogradu je bila seja komisije za telesno kulturo Srbije, na kateri so predlagali proračun za leto 1959, tem predlogu namravajo vložiti dosti več finančnih sredstev za zboljšanje kvalitete v športu, organiziranje tečajev seminarjev itd. Prav tako vsebuje program za investicije vloga 80 milijonov dinarjev za gradnjo objektov za rekreacijo in šport.

Dosedanji razvoj Kopaonika kot športnega in turističnega centra Srbije terja gradnjo majhne vzpenjače, ki bo dolga okrog 1200 m in bo veljala 40 milijonov dinarjev. Prihodnje leto bodo na Kopaoniku zgradili podzemski kabel dolga 4 do 5 km. V to svrhu je odobrenih 10 milijonov dinarjev. Za adaptacijo zimskega bazena v Beogradu bodo prav tako porabili 10 milijonov dinarjev.

KVALIFIKACIJE ZA ZVEZNO

KOŠARKARSKO LIGO

RADNIČKI (Bgd) : RABOTNIČKI (Skopje) 53:50 (25:17)

čprav mestoma brez ostrine tudi ni šlo. V glavnem so se partije gibale v pozicijskih vodah. Se Tajl je tako zastavil, čeprav to ni njegov običaj. Ko pa si je zgradil mnogo obetajočo pozicijo, je brž žrtvoval figuro za tri kmete. Sprva ni kazalo, da je vse točno preracunat. Toda Olafsson je bil tedaj že v časovni stiski in ni več najbolje nadaljeval. Vodilni na lestvici je tako dodal trem kmetom četrtega, potem odnesel nasprotniku še figuro in v 42. potezi dosegel že enajsto zmago na tem turnirju.

Dve partiji sta se končali remi. Najprej sta se za delitev točke odločila Keres in Petrov. Sicer pa je danes zaigral nekoliko ostreje, toda ne toliko, da bi zapustil pozicijske vode. Žrtvoval je kmeta, potem pa ob prehodu v končnico dobil žrtvovan material nazaj.

MED SLOVENSKIMI ODBOJKARJI

PRED DRUGIM DEJANJEM

Ob zaključku tekmovanja v obeh republiških ligah čakata najboljši še preizkušnji v Ravnah in na Jesenicah

Tekme republiške odbojarske lige so v glavnem zaključene. Medtem ko so v zahodnih skupinah spravili pod streho vsa srečanja, je na vzhodu ostalo še nekaj vrzeli, ki pa ne bodo več bistveno vplivale na vrstni red ekip. Zato bodo kvalifikacijska tekmovanja (finale republiškega prvenstva) med prvoplasiranimi ekipama obeh skupin že to soboto in nedeljo, in sicer za ženske v Ravnah na Koroskem, za moške pa na Jesenicah. Prvoplasirani ekipi si bosta pridobili pravico nastopa na kvalifikacijskih tekmah za vstop v zvezno odbojarsko ligo.

V moški ligi si je v vzhodnem delu priboril prvo mesto mariborski Branik, drugi pa je ravenski Fužinar. Bivša ligasta sta imela z ostalimi tekmi več dela, kakor pa je bilo pričakovati. Tretje mesto bo v tej skupini pripadlo Medžici ali Hočam, za peto do sedmo mesto pa ta kolektiv siabo tudi. Zgodnji rezultati: Kropa: Postar 3:1, Elektra: Zirovnica 3:0, Olympia: Jesenice 3:1.

Lestvica je taka:

Jesenice	10	8	2	25:15	16
Elektra	10	7	3	22:18	14
Kropa	10	7	3	25:19	14
Postar	10	4	6	22:22	8
Olympia	10	4	6	20:33	8
Zirovnica	10	0	10	6:30	0

■ Na jeseniškem turnirju sta favorita — ekipi iz vzhodne skupine. V kvalifikacijskih tekmah žensk bosta v Ravnah zastopala »vzhodni« domači Fužinar in Partizan iz Rus. Njuna nasprotnica bosta ljubljanski Elektra in Olympia.

Tudi v tej zahodni skupini je o drugem mestu odločala razlika nizov. S prav malenkostnim naskokom je Olympia zasedla to mesto pred Graficarjem. V zadnjem kolu so bili rezultati takdi: Jesenice: Olympia 3:3, Graficar: Ljubljana 1:3, Kammik: Novo mesto 3:2.

Lestvica:

Ljubljana	10	10	0	30:7	20
Olympia	10	8	2	23:12	12
Graficar	10	6	4	13:14	12
Novo mesto	10	4	6	17:19	8
Kammik	10	3	7	9:23	8
Jesenice	10	1	9	4:27	2

■ V Ravnah pripisujejo največ možnosti za prvo mesto Ljubljani, hud pa bo boj za drugo mesto, ki tudi še daje pravico nastopa na kvalifikacijah za zvezno ligo.

Ob zaključku tekmovanja v drugi republiški ligi lahko zapisemo, da je bila kvaliteta raven tekem dokaj visoka, zlasti razveseljivo pa je, da so te tekme dobro »vzglele« na Primorskem, kjer smo z ekipama Kanala in Izole dobili novi kvaliteten vtis. Za kvalifikacijske tekme za vstop v I. republiško ligo so se plasirale ekipe Kammika

LJUBITELJI ŠAHA

Časopisno podjetje »DELO« vas vabi na

prenos turnirja kandidatov za svetovno

SAHOVSKO PRVENSTVO

V DVORANO DOMA SINDIKATOV

v Ljubljani, na Miklošičevi cesti

ZACETEK OB 18. URI

VSTOPNINA: SEDEŽI 80 IN 50 DIN,

DIJAŠKO STOJISČE 30 Din

18 potezah sklenila premirje. Fischer in Gligorič pa sta prišla do 40. poteze, preden sta si točko razdelila. Partija je tekla po vzorcu partije Tajl: Gligorič na letošnjem turnirju v Zürichu. Mladji Američan je varilantno okrepil, toda naš prvak je — kot kaže — bil tudi pripravljen. Razbil je belo raskadno postavbo, zato pa prepustil nasprotniku lovski par. Po zamenjavi dam je sicer dobil kmeta, toda žaj dvojnika. Zato se kratkoma ni dalo nič narediti, kot kmalu ponavljati poteze.

Nedokončana je ostala samo partija Smislov: Benko. Bivši svetovni prvak poskuša v zadnjih kolih popraviti položaj na tabeli. Zato je danes zaigral nekoliko ostreje, toda ne toliko, da bi zapustil pozicijske vode. Žrtvoval je kmeta, potem pa ob prehodu v končnico dobil žrtvovan material nazaj.

FUŽINAR : HOČE 3:2

Ravne, 7. okt. V zadnji prvenstveni odbojarski tekmi vzhodne skupine republiške lige je danes domači Fužinar zmagal nad Partizanom iz Hoče 3:2 (6:15, 15:15, 15:9, 15:0). Fužinar je nastopil s skoraj samimi mladinci. Pri stanju 2:2 v nizih je mariborski sodnik razsnel iz hote — Novaka. Ker pa le-ta ni hotel zapustiti igrišča je sodnik zadnji niz pripisal domačemu s 15:0.

PARTIJE XVII. KOLA

KERES — TALJ (Sicilijanka)

1. e4, c5 2. Sf3, d5 3. d4, cxd4 4. Sxd4, a5 5. Ld3, Sc6 6. Sc6, dxc6 7. 0-0, e5 8. Sd2, Dc7 9. a4, S16 10. Df3, Lc5 11. Sc4, 0-0 12. Se3, Te8 13. Lc4, Lc6 14. Lxe6, Txe6 15. Sf5, g6 16. Sd6, Kg7 17. Df3, Td8 18. Txd8 Dxd8 19. Lg5, Dd7 20. Td1, Dxb2 21. Td1, Ld4 22. Dd3, Dxc2 23. Txd4, exd4 24. e5, Kf8 25. exf7, Dc3 26. Dd3, Del+ 27. Kh2, Dxf2 28. Dd3, Del+ 29. Dd3, b5 30. Dxb2, exb3 31. Dd3, b4 32. Lf3, Ld5 33. Kh1, Del+ 34. Kh2, Del+ 35. Kh1, Dd6 36. Kg1, d3 37. Dd1, Del+ 38. Kh1, Dc2 39. Df3, d2 40. Lxd2, Dxd1 in beli se vda.

PETROSIAN — SMISLOV

(Sprejeti, damski gambit)

1. Sf3, d5 2. e4, cxc3 3. d4, c3 4. Sd4, e5 5. 0-0, c6 6. d4, e6 7. De2, b6 8. Lb3, Lb7 9. Sc3, Sd7 10. Td1, Ld6 11. e4, cxd4 12. Sxd4, Dbs 13. Sf3, b4 14. Sd5, exd3 15. e5, Sxe5 16. Sxe5, 0-0 17. Sf3, Te8 18. Dd3, a5 19. Lg5, Sg1 20. g3, Lc3 21. Td2, Dd7 22. Tf1, b5 23. Lf3, Ld5 24. Df5, Lx1f3 25. Dxd3, Lc1 26. Lxh6, g6 27. Lx4 exd3 28. Td1, Dd5 29. Te7, Dd6 30. Lf4, Dd5 31. Td7, Dd6 32. Dxe6, Txe6 33. Te7, Lb6 34. Tb7, c3 35. hxc3, bxc3 36. Kf1, Td7 37. Sg3, Tf6 38. Sxf7, Txf7 39. Txb6, Txf6 in beli se vda.

BENKO — FISCHER (Sicilijanka)

1. e4, c5 2. Sf3, d5 3. d4, cxd4 4. Sxd4, a5 5. Ld3, Sc6 6. Sc6, dxc6 7. 0-0, e5 8. Sd2, Dc7 9. a4, S16 10. Df3, Lc5 11. Sc4, 0-0 12. Se3, Te8 13. Lc4, Lc6 14. Lxe6, Txe6 15. Sf5, g6 16. Sd6, Kg7 17. Df3, Td8 18. Txd8 Dxd8 19. Lg5, Dd7 20. Td1, Dxb2 21. Td1, Ld4 22. Dd3, Dxc2 23. Txd4, exd4 24. e5, Kf8 25. exf7, Dc3 26. Dd3, Del+ 27. Kh2, Dxf2 28. Dd3, Del+ 29. Dd3, b5 30. Dxb2, exb3 31. Dd3, b4 32. Lf3, Ld5 33. Kh1, Del+ 34. Kh2, Del+ 35. Kh1, Dd6 36. Kg1, d3 37. Dd1, Del+ 38. Kh1, Dc2 39. Df3, d2 40. Lxd2, Dxd1 in beli se vda.

GLIGORIČ — OLAFSSON

(Spanka)

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4, Sf6 5. 0-0, Le7 6. Te1, b5 7. Lb3, d6 8. c3, 0-0 9. h3, Sd7 10. d4, Sb6 11. Lc3, exd4 12. cxd4, Sd5 13. Lc2, e5 14. Sc3, Sae1 15. Lc1, exd4 16. Sxd4, Lf6 17. a4, bxa4 18. Lxa4, Dc7 19. b3, na3 20. Lb2, Lb7 21. Te1, Dd8 22. Sfs, Td8 23. Ld3, g6 24. Se3, Da7 25. Sfs, Lxd5 26. exd4, Sxa4 27. bxa4, Tab8 28. Kh2, Lc3 29. g3, Le7 30. Kg2, Lf8 31. Sc4, Sxe1 32. Txe4, Td6 33. Lb4, Td8b 34. Lc3, Lg7 35. Lxg7, Kxg7 36. Dd4, Kg7 37. Te5, e6b7 38. Df6, Td7 39. Txd6, Tt8 40. Te1, a5 prek.

koncerti

RAZPIS ABONMAJEV

BLOVENSKE FILHARMONIE
Danes vpisuje Slovenska filharmonija abonmaje po naslednjem razporedu:

Za lanske abonente:
dne 8. in 9. za redne abonente dne 10. in 11. t. m. za študente Prijava novih abonentov sprejema SF dne 13. in 14. t. m. za redne abonente in 15. in 16. za študente.
Vpisovanje bo od 10. do 13. ure in od 17. do 18.30 ure — v soboto dne 10. t. m. (samo dopoldne) v mali dvorani SF. K

KONCERTNA DIREKCIJA bo ta teden še sprejemala abonente za bel in modri abonma, ki obsejata po šest solističnih koncertov vodilnih svetovnih in domačih umetnikov (Dermota, Italijanski kvartet, Navarra, Szeryng, Uninsky, Borovski itd.). Abonent, ki se bode aboniral na oboje, dobi dodatno brezplačen koncert (Chopinov večer) svetovno znanega pianista Brailovskega. Študenti imajo popust na redne abonmajske cene.
COLLEGIUM MUSICUM bo priredil v petek, 9. oktobra, svoj prvi letošnji večer. Na sporedu je sodobna jugoslovanska glasba (Perić, Bjelinski, Sakač, Papan, dionio), Sodelovali bodo: Sonja Hecvarjeva, Mitja Gregorčič, Miha Gunzek, Boris Campa, Marjan Lipovšek, Pavel Sivic, Ciril Cvetko, ter člani orkestror Opere in Filharmonije. Spored bo komentiral Danilo Pokorn. Vstopnina je 100 din, za študente 30 din. Koncert bo v Filharmoniji. K

RAZPISI

Po členu 21. zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov (Ur. list FLRJ št. 52/57) razpisuje

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Po členu 21. zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov (Ur. list FLRJ št. 52/57) razpisuje

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

Komisija za razpis in imenovanje mest direktorjev gospodarskih organizacij Oblo Ljubljana-Siška, mesto direktorja

ŠOLSTVO

FILIZOFSKA FAKULTETA V BEGRADU

obvešča vse redne in izredne študente, da bo vpisovanje po naslednjem razporedu:

1. šola odseka za komunalne in gradbene zadeve, 2. šola odseka za stanovanjske zadeve, 3. referenta za zdravstvo pri Odseku za zdravstvo in socialno varstvo, 4. upravniška finančno samostojnega zavoda »Delavska univerza« Maribor.

POGOJI: Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje: 1. za delovno mesto pod tč. 1: gradbeni tehnik ali upravniškoslužbenec s srednjo strokovno izobrazbo in 10-letno prakso v upravnih službah.

2. za delovno mesto pod tč. 2: polna srednja šola z vsaj 5-letno prakso v upravnih službah.

3. za delovno mesto pod tč. 3: moč s polno srednjo šolo (lahko tudi začetnik).

4. za delovno mesto pod tč. 4: uslužbenec z visoko, višjo ali srednjo strokovno izobrazbo.

Pravilno kolkovane prošnje naj kandidati vložijo do najkasneje 20. okt. 1959 pri Obč. LO Maribor-Center, Rotovski trg 1. R

Komisija za sklepanje in odpuščanje delavcev tovarne »Modelite« v Kamniku razpisuje delovno mesto

FINANČNEGA KNJIGOVODJE

Pogoj: srednja strokovna izobrazba z nekaj prakso. Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe po dogovoru.

Pisane poudbe s kratkim življenjepisom vložite pri upravi podjetja do 20. okt. 1959. R

Razpisna komisija pri Kliničnih bolnišnicah v Ljubljani razpisuje naslednje delovno mesto:

NEVROLOŠKA KLINIKA

mesto FIZIOTERAPEVKE

Pogoj: opravišena šola za fizioterapevte z diplomskim izpitom. Nastop službe 1. decembra.

Pravilno kolkovane prošnje pošljite — Razpisna komisija pri Kliničnih bolnišnicah v Ljubljani, Zaloška c. 2. R

Nenadoma nas je zapustila naša ljuba mama, stara mama, sestra, taša in teta

MARIJA BONE

roj. HODNIK

Pogreb nepozabne pokojnice bo v petek, dne 9. oktobra 1959, ob 16. uri iz Jozefove mrliške vežice na Žalah.

Zaljubljeni: sinova Dušan in Marjan, hčera Anka in vnuk Miki, bratje in sestre ter ostalo sorodstvo.

Ljubljana, Orehovec pri Kostanjevici, dne 7. oktobra 1959.

BLAGAJNO — visoko, težavno, prodajno. Vprašajte na Republiškem odboru Zveze VVI Slovenije, Ljubljana, Gosposvetska c. 2-I. 13986-4

NOVO gumirano prevlečko za avtomobilsko stanovanje ali vzajemno, Okiškega 12, Ljubljana, Kodeljevo, 12185-4

ROLLER PUCH, 125 cm, dobro ohranjen, prodajam, Brejce Kristijan, Zadruga, 8. p. Duplje, 12185-4

OBLEKO, novo, moško, črno, gardski, za manjšo postavno, prodajam, Tel. 21-201, 12175-4

MURMEL, PLASC, nov, dve pernice (plymo), luč za obešanje (Hanso), prodajam, Naslov v ogl. odd. 12171-4

PEC za kopalnico a armaturo, boljši 80 l, školjko umivalno in straniščno, poroči opeko, prodajam, — Naslov v ogl. odd. 12170-4

K. PIM nemškega kratkodlakega pletarja, mladiča in dresirnega psa ali pesca z rodovnikom, — Ponudbe v ogl. odd. pod »Pes«, 12180-5

KUPIM v Ljubljani ali v okolici dobrostanovanje ali vzajemno v najem, Ponudbe pod »Ne bo vam žal« v ogl. odd. 12173-4

KNJIGO I. Vrda: Višja matematika I., 1949, kupim takoj, Naslov v ogl. odd. 12173-4

STUDENT absolvent, veliko odstop, išče sobo, nudi sobo v Piranu med sezono, Ponudbe pod »Podčinice Piran« v ogl. odd. 12173-4

ZIDNI stenski obešalnik sem izgubil iz tovornega avtomobila od Ljubljane do Vranskega, Pošte-nega najditelja prošim, da vrne proti nagradi

OBJAVE OBVESTILA OBJAVE

KOLENDAR
Četrtek, 8. oktobra: Simeon

Na današnji dan leta 1948 se je rodil Pierre Degeny. Zložil je internacionalno, ki je postala borbeni pesem in himna delavskega razreda.

Na komparativni literaturi je diplomirala Tatjana Kopitar. Čestitamo k velikemu uspehu! Prijatelji.

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA

NOCNA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLOUŽBA ZA NUJNE OBISKI NA BOLNIŠKOVEM DOMU OD 26 DO 1. URE ZJUTRAJ OB NEDELJAH IN PRAZNIKIH VES DAN

Zdravstveni dom RUDNIK:
Dr. Krejčič, dr. Pivov 18. tel. 20-767 V oddelku zdravniške kličite tel. LM 20-800

Zdravstveni dom CENTER:
Dr. Kozak Vlasta, Miklošičeva 24. tel. 39-151 Za obiske otrok lista tel. številka

Zdravstveni dom SISK:
Dr. Miklavž, Ljubljana, Cernosekova 31. tel. 22-831. V oddelku zdravniške kličite tel. LM 20-800

Zdravstveni dom BEŽIGRAD:
Dr. Tičar, Lj. Lj. Veselevo 18. tel. 21-966 V oddelku zdravniške kličite tel. LM 30-800

Zdravstveni dom MOSTE:
Dr. Stamaž Milena, Grablovičeva 18. tel. 30-738. V oddelku zdravniške kličite tel. LM 30-300

Zdravstveni dom VIK:
Dr. Stane Grapar, Kogejeva 5. tel. 23-373

Sestanke internistične sekcije bo dne 10. 10. ob 16. uri v Slatini Radenci z naslednjim programom:

1. Dr. R. Höfer: Terapija kroničnih mieločnih levkemij z radioaktivnim zlatom.
2. Dr. S. Zupančič: Nekaj zanimivih primerov srčnega infarkta.
3. Poročilo asist. dr. Bohinjca o VII. evropskem hematološkem kongresu septembra 1959 v Londonu.
4. Poročilo asist. dr. Jančiča o IV. evropskem alergološkem kongresu septembra 1959 v Londonu.

Prosimo, da se pravočasno prijavite zaradi rezervacije prenočišča v prim. dr. Starcu - Murska Sobota.

Odbor Zveze vojaških vojn invalidov »Neboštink« v Ljubljani prireja

VESELO PARTIZANSKO SREČANJE
v bogatim srečelovom

v soboto, dne 10. oktobra ob 20. uri dalje v dvoranih Doma JLA Armije v Ljubljani. Za ples igra dva priznana jazz orkestra. Srečanje je za jedajo in dobro kapljico. Vstopnina 100 din. Med dobrot: so: smuč, pednevo bivanje v hotelu Toplice na Bledu, pečen prašček, vozovnica za izlete v Zagreb, Portorož itd., oprema za dojenčka, cement, premog, bučelj, torte, brivski aparat, bomboniere, knjige, 5 kosil v hotelu Bellevue - in še mnogo lepih in zabavnih.

Na svidenje!

ZACETNI DRUŽBAJ PLESNI TEČAJI tudi za starejše osebe in zakonce se bo začel v ponedeljek, 12. oktobra, ob 20.30 uri v CEN. TRAJNI PLESNI SOLI - Petkovskovo nabrežje 35. Poučuje mojster Jenko. Vpisovanje je vsak dan od 17. do 21. Informacije po telefonu 21-881.

Zaradi nujnih del na prenosnih napravah bodo 9. in 10. oktobra ob 7 uri do predvidoma 18 ure brez električne energije oddelki, ki so oskrbovani iz naslednjih transformatorskih postaj: Krasice, Moravice, Drilja, Peče in Kandrič.

Elektro-Ljubljana okoliča

Flex

FLEX - FLEX - FLEX gre od ust do ust. Čisti idealno vse mase, maslo, olja, smole, znojla itd. Dobite ga v vsah drogerijah.

KROSAN preprečuje gnitje krompirja, zato ga ne pozabite posuti, ko ga spravite za zimo. Dobite ga v zadrugah, semenarjah in drogerijah.

GLEDALIŠČE

REPERTOAR DRAMA LJUBLJANA

Četrtek, 8. okt. ob 17: Pomenek z občinstvom pred premiero »Yerma«. Vstop je prost.

Petek, 9. okt. ob 19:30: Lorea: »Yerma«. Premiera. Izven (Vstopnice so že v prodaji).

Sobota, 10. okt. ob 19:30: Lorea: »Yerma«. Izven in za podelitve. (Vstopnice so že v prodaji).

W. SOMERSET MAUGHAM

Konec dela je bil odvisen od položaja v sušnici. Včasih so ga napolnili zgodaj in trije ali štiri so ga nabrali dovolj hmelja, da ga več ne bi bilo mogoče posušiti čez noč. Takrat se je dokončalo. Toda ponavadi so zadnje merjenje opravili ob petih. Ko je bila posoda za vsako skupino izmerjena, je vsaka skupina pobrala svoje stvari in med klepetom, ker je bilo dela konec, zapustila hmeljišče. Zenske so se vrnile v koč, da bi podile priprave večje, medtem ko se je precej moških sprehodilo dol po cesti do krme. Po dnevnem delu je zelo teknil vrček piva.

»Menda boste kar godni za posteljo,« je dejala gospa Athelny Filipu. »Niste navajeni vstajati ob petih in ostajati ves dan na prostem.«

»Ali se boš šel kopat z nami, striček Filip, kaj?« sta vprašala dečka.

»Bom.«

Bil je utrujen in srečen. Po večerji se je, loveč ravnotežje na stolu brez naslonjala, naslonil na steno, hodila nipo in gledal v noč. Sally je imela dosti dela. Hodila je v koč in iz nje, on pa je leno opazoval njene premišljene gibe. Njena hoja mu je vzbudila pozornost. Ni bila posebno lepa, pač pa je bila lahka in samozavestna. Gibala je noge od stegen in videti je bilo, da polaga stopala na zemljo z odločnostjo. Athelny je bil

Nedelja, 11. okt. ob 19:30: Fischer: »Prost dan«. Izven in za podelitve. (Vstopnice so že v prodaji).

Kot prva premiera v sezoni bo v Drami SNG v petek, 9. oktobra uprizorjena »Yerma«. Federico Garcia Lorca v prevodu J. Modra. Režijsko vodstvo predstave je v rokah ing. arch. V. Molke. Ki je prispeval tudi sceno, kostumograf je A. Bartl-Serša, koreograf dr. H. Neubauer, sceno glasbo pa je napisal M. Vodopivec. Yermo igra V. Grilova, Juana L. Rozman, Victoria na premieri B. Solter, na repriji na C. Česnik. Nastopijo vsi člani ansambla. Sodelujejo pa tudi plesalci ansambla »France Marolt« in kitaristi orkestra Radio-televizije.

Premiera bo izven abonmaja Vstopnice zanj so že v prodaji pri dnevnih blagajni in Operi. Danes v četrtek ob 17. uri bo v avditoriju Drame pomenek z občinstvom pred premiero »Yerma«. Sodelovali bodo vsi ustvarjalci predstave. Vstop je prost.

Opozarjamo na sobotno in nedeljsko predstavo: v soboto zvečer je na sporedu prva reprija »Yerma«, v nedeljo zvečer pa Fischerjev »Prost dan«. Obe predstavi sta izven abonmaja. Vstopnice za predstavi so že v prodaji pri dnevnih blagajni in Operi.

OPERA
Četrtek, 8. okt. ob 19:30: Janček: »IZ MRTVEGA DOMA«. Abonma red H. (Vstopnice tudi v prodaji).

Petek, 9. okt.: Zaprt.

Sobota, 10. okt. ob 19:30: Verdi: PLES V MASKAH. Abonma red V. (Vstopnice tudi v prodaji).

Nedelja, 11. okt. ob 19:30: Egk: REVIZOR. Premiera. Izven (Vstopnice so že v prodaji).

MESTNO GLEDALIŠČE
Ljubljana, Gledališka pasaja

Četrtek, 8. okt. ob 20: Torkar: »Delirij«. Abonma Kolektiv A. Nekaj vstopnic je tudi v prodaji.

Petek, 9. okt. ob 19:30: Priestley: »Steklena kletka«. Abonma Gimnazija. Gostovanje v Kamnini.

Sobota, 10. okt. ob 20: Torkar: »Delirij«. Abonma Kolektiv C. Nedelja, 11. okt. ob 15: Torkar: »Delirij«. Abonma Kolektiv E. Nekaj vstopnic je tudi v prodaji.

Ob 20: I. in W. Firner: »Kukavica«. Izven.

SENTJAKOBKO GLEDALIŠČE
Ljubljana, Mestni dom

Četrtek, 8. okt. ob 19:30: J. de Létraz: »Cigav je otrok«. komedija. Gostovanje v Zadrugah doma v Medvodah. Predprodaja vstopnic pri kino-blagajni.

Sobota, 10. okt. ob 20: J. Jurčič: »Deseti brate«. ljudska igra v treh delih. Izven.

Nedelja, 11. okt. ob 15:30: J. Jurčič: »Deseti brate«. ljudska igra v treh delih. Popoldanska predstava. Izven.

Ob 19:30: Br. Nušić: »Gospa ministrice«. veseliga. Gostovanje v Notranjih Gorah.

Sentjakobsko gledališče bo gostovalo 8. oktobra ob 19:30 v Zadrugah doma v Medvodah z zabavno Letrazovo komedijo »Cigav je otrok«.

Zaradi velikega zanimanja se je uprava gledališča odločila odpreti še sedmi abonma in sicer red E, ki bo imel predstave ob sredah in četrtek zvečer. Vpisovanje abonmaja za ta red bo od srede, 7. oktobra v pisarni gledališča od 10-12. in od 16-18. ure.

MESTNO GLEDALIŠČE
MARIONETE
Lestvnikov trg št. 3

Nedelja, 11. okt. ob 11: J. Dobeta: »Dva potepana«.

Ob 16: J. Dobeta: »Dva potepana«.

ROČNE LUTKE
Kostanjeva c. 24

Nedelja, 11. okt. ob 17: A. Papir: »Evdokia«. Prva predstava. Vstopnice za obe gledališči od danes dalje na upravi Rešajeva c. 36 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledaliških blagajnah. Rezervacije na tel. 22-020.

V »Teden otroka« od 5 do 10. oktobra 1959 bo Mestno lutkovno gledališče gostovalo z ročnimi lutkami in sicer z igrice N. Simončič: »Zmešnjava« po Primorskem v četrtek, 8. okt., ob 9 in 11:30: v Novi Gorici.

Ob 16: v Anihovem.

V petek, 9. okt. ob 9: v Mostu na Soči.

Ob 11:30: v Tolmini.

Ob 15:30: v Kobaridu.

Ob 19: v Breginju.

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Sobota, 10. okt. ob 20: Bratko Kreft: »Kraljina komedijanti« - sobotni abonma in izven. Vstopnice se lahko dobite.

Nedelja, 11. okt. ob 15:30: Pavel Gola: »Snežuljica« - Mladinska igra izven abonmaja. Vstopnice se lahko dobite.

PREDAVANJA

Sestanke internistične sekcije bo dne 10. oktobra ob 16. uri v Slatini Radenci z naslednjim programom:

1. Dr. R. Höfer: Terapija kroničnih mieločnih levkemij z radioaktivnim zlatom.
2. Dr. S. Zupančič: Nekaj zanimivih primerov srčnega infarkta.
3. Poročilo asist. dr. Bohinjca o VII. evropskem hematološkem kongresu septembra 1959 v Londonu.
4. Poročilo asist. dr. Jančiča o IV. evropskem alergološkem kongresu septembra 1959 v Londonu.

Prosimo, da se pravočasno prijavite zaradi rezervacije prenočišča v prim. dr. Starcu - Murska Sobota.

Odbor Zveze vojaških vojn invalidov »Neboštink« v Ljubljani prireja

VESELO PARTIZANSKO SREČANJE
v bogatim srečelovom

v soboto, dne 10. oktobra ob 20. uri dalje v dvoranih Doma JLA Armije v Ljubljani. Za ples igra dva priznana jazz orkestra. Srečanje je za jedajo in dobro kapljico. Vstopnina 100 din. Med dobrot: so: smuč, pednevo bivanje v hotelu Toplice na Bledu, pečen prašček, vozovnica za izlete v Zagreb, Portorož itd., oprema za dojenčka, cement, premog, bučelj, torte, brivski aparat, bomboniere, knjige, 5 kosil v hotelu Bellevue - in še mnogo lepih in zabavnih.

Na svidenje!

ZACETNI DRUŽBAJ PLESNI TEČAJI tudi za starejše osebe in zakonce se bo začel v ponedeljek, 12. oktobra, ob 20.30 uri v CEN. TRAJNI PLESNI SOLI - Petkovskovo nabrežje 35. Poučuje mojster Jenko. Vpisovanje je vsak dan od 17. do 21. Informacije po telefonu 21-881.

Zaradi nujnih del na prenosnih napravah bodo 9. in 10. oktobra ob 7 uri do predvidoma 18 ure brez električne energije oddelki, ki so oskrbovani iz naslednjih transformatorskih postaj: Krasice, Moravice, Drilja, Peče in Kandrič.

Elektro-Ljubljana okoliča

OBISČITE VELIKI

Cirkus ADRIA

Svečana premiera v petek 8. oktobra 1959 v Tivoliju ob 19.30 uri

VSTOPNICE OD 9. DO 20. URE V BLAGAJNI CIRKUSA V TIVOLJU

12.00 Ansambel Srečka Dražila: 12.15 Kmetijski nasveti - Dr. Albin Sedek. Veterinarska služba in nagla izostanek proizvodnje: 12.25 Arja iz oper raznih narodov. H. Purcell: Didonina tožba iz opere Dido in Eneji - C. M. Weber: Arja Rysorja iz opere Domovina - D. Taylor: Arja iz opere Kraljevi oproda - M. Polič: Arja Lovra iz opere Deseti brate: 13.15 Obvestila in zabavna glasba: 13.30 Kar po domače (narodne in domače višje): 13.35 Priključene melodije: 14.25 O športu in športnikih: 14.40 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo: 15.40 3. knjižnica trga: 16.00 Iz tujih glasbenih folklorov: 16.25 Zabavna ruleta: 17.10 »Rožice cvetijo«. Slovenske narodne v priredbi E. Adamiča poje moški komorni zbor p. v. Siskoka: 17.25 Evropski plesni orkestri: 18.00 Turistična oddaja: 18.15 Uvertura Anita Cerquetti, Mario del Monaco in Cesare Siepi z orkestrom »Maggio musicale florentino«, dirigent C. Giannandrea Gavazzeni: 18.45 Radialna univerza - Dr. Henrik Neubauer: Levkemija: 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba: 19.30 Radialni dnevniki: 20.00 Cankarjeva večer domskih pesmi in napevov: 20.45 Francoski zabavni orkester Pierre Dorsey: 21.00 Sodobna brazilska lirika: 21.40 Iz

z avtobusom v KRANJSKO GORO in na VRŠIC prireja KOMPAS v nedeljo 11. oktobra po ZELO ZNIZANIM CENAM vojna z žličko na VITRANC vključena v program izleta. Odhod iz Ljubljane ob 7 uri. Prijave sprejema poslovalnica v Ljubljani do zaključnega števila izletnikov.

Hkrati opozarjamo na ZNIZANE CENE ZA AVTOBUSNE PREVOZE DELOVNIH KOLEKTIVOV. ORGANIZACIJA IN DRUŠTVO od 15. oktobra dalje. Zastavljate točnejše poudarje in ostale informacije v najbližji poslovalnici KOMPASA.

ŠOLSTVO

UPRAVA DELAVSKE UNIVERZE V LJUBLJANI razpisuje vpisovanje v naslednje tečaje:

Pripravljalne tečaje za sprejemni izpit za vpis na univerzo (na podlagi objave univerzitetnega sveta o sprejemnih izpizih za vpis na posamezne fakultete).

Seminarjski tečaji tujih jezikov (začetni in nadaljevalni, ob nedeljah).

Seminarjske pripravljalne tečaje za dosojeno kvalifikacijo visoke kvalifikacije delavcev v kovinski stroki.

Dopisne tečaje iz knjigovodstva (osnovne in višje).

Dopisni tečaj za knjigovodstvo in poslovno organizacijo knjižniških zadrug.

Vpisovanje, oziroma prijave sprejema uprava Delavske univerze, Cankarjeva 5/III, od 15. 10. 1959.

Osnovni obveščanje vsa podjetja in ustanove da organizira Delavska univerza začetne kakor tudi ostale tečaje tujih jezikov tudi v okviru podjetij in strokov.

Vsa pojasnila dobite v upravi Delavske univerze, Cankarjeva 5/III, soba 136.

MARTIN ČEBULAR

kovaško-podkovski mojster in posestnik v Poljčanah

Pogreb dragega pokojnika bo v petek 9. oktobra ob 16. uri iz hiše žalosti na pokopališče sv. Križa v Poljčanah.

Zaluzoči: hčerka Marija z možem Frančkom, sinova Jože in dipl. ing. Ludvik z ženo Marico, vnuki Boštjan, Breda, Martina in Maja ter ostalo sorodstvo.

Poljčane, Ljubljana, dne 7. oktobra 1959.

RTV Ljubljana

SPORED ZA ČETEK

5.00-6.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored) - vmes ob 6.30 do 6.40 Reklame; 7.30-7.35 Privedne dneva: 8.05 Kalejdoskop vedrih napevov: 8.40 Pesmi in priredbe Danila Bučarja poje Goranski vokalni kvintet; 9.00 Instrumenti na paradi (skladbe za rog, flauto, trobento, kitaro in saksofon); 9.37 Stare melodije v novih oblikah; 10.16 Samo Hubad dirigira orkester Slovenske filharmonije; Marjan Lipovšek: Druga suita za godalni orkester Branko Grkovič: Ciklus pesmi za bariton in orkester (solist Milivoje Bačanović); Mihovil Logar: Rondo rustično; 11.00 Na lovu za popevkami; 11.30 Oddaja za cilbane a) P. Suhadolčan: Trije fantiči ali trije MMM pokukajo v svet, b) Od pesnice do pesnice; 12.00

Četrtek, 8. oktobra

Od 20.50 dalje prenos sporeda tuje TV postaje.

K I D O

FILMSKI PROGRAM ZA TEDIEN OTROKA V LJUBLJANI

Od 5. do 10. oktobra

V dvoranah hšnega sveta Neboštink, Kidričeva 5 bodo predstave dnevno od 17. ure. Na programu so zabavno-vzgojni dišalini in filmi.

Predstave so namenjene otrokom in staršem.

V »Istri« na Titovi cesti (Ajdovščina) bo dnevno od 19. uri predstava zabavnih in poučnih filmov.

Na Trgu revolucije bodo predvajani filmi: »Črni biseri« in »Pedagoška poema« ob 19.30 uri.

SPORED ZA ČETEK

KINO UNION: - premiera amer. filma »DETEKTIVSKA ZGODBA«. Režija William Wyler. - Igrajo Kirk Douglas, Eleanor Parker in William Bendix. Tednik F. N. 40. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

KINO SLOGA: češka filmska komedija »PETO KOLO V DRUŽINI«. Režija Borivoj Zeman. - Igrajo Zdenka Baldova, Vlasta Fabianova, Miloš Nedbal in Helena Loubalova. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

KINO SOČA: amer. barvni cimen. film »PREKO MNOGIH REK«. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

KINO SARKA: ital. barvni. film »SENSE«. Tednik F. N. 40. - Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

Prodaja vstopnic v vseh kinematografih od 9 do 14 ure in od 14 ure dalje.

TRG REVOLUCIJE: ob 19.30 jug. film »DOLINA MIRU«. Tednik F. N. 40.

Zavod za šolski in poučni film in Zveza prijateljev mladine - okraja Ljubljana. Ob 17 v dvorani hšnega sveta Neboštink, Kidričeva 5: »NASI DOMAČI PRIJATELJI«, »ABBI KADABRA«, »STRICEK S KITAROM«.

Ob 19 pred trgovino »ISKRA«, Titova 17: »ZA NAJMLAJŠE NA VASI«, »SEDEM NA EN MAH«, »TRILE PSIKI«.

TRIGLAV: amer. barvni film »DAVY CROCKETT«. Tednik. - V glavni vlogi: Fes Parker, Bad Ebsen. Predstave: Ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 17. dalje.

LITOSTROJ: madr. film »POLZASTE STOPNICE«. Ob 20. Predprodaja vstopnic ure pred pričetkom predstave. Zadržlj.

SENTVID »SVOBODA II«. amer. film »ANGEL ALI DEMON«. ob 18 in 20.

ZAHVALA

Ob smrti dragega brata in strica

ALOJZIJA KRALJA

Supnika - sistomašnika na Gočah

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so mi pomagali v zadnjih urah, zlasti zdravnikom, tovarišu Renjerju in sosedom. Zahvaljujem se duhovščini, govornikom, pevcem, Gočanom, darovalcem krasne cvetja in vsem bližnjim in daljnim, ki ste ga v tako velikem številu počastili.

Kristina Kralj in sorodniki

Izdaja in tiska Časopisno podjetje DELO - Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 5, telefoni 23-522 do 23-526 - Oglasi oddelci: Ljubljana, Titova cesta 7, tel. 896 - Naročniški oddelci: Ljubljana, Titova cesta 5, telefon 20-463 - Poštali predal 29 - Brojovski naslov: DELO Ljubljana, Ziro račun pri Komunalni banki Ljubljana 600-704/367 - Mesečna naročnina 300 din - Rokopisov ne vračamo

jugoslovanske vokalne lirike. Poeta Majda Bitenčeva in Marcel Ostadevski, 22.15 Po svetu jazz (uvodna oddaja); 23.10 Domenico Modugno in »Pariski pevci«; 23.35 dala, Uroš Krek: Sonatina za godala; 24.00 Zadržna poročila in zaključek oddaje.

Četrtek, 8. oktobra

Od 20.50 dalje prenos sporeda tuje TV postaje.

K I D O

FILMSKI PROGRAM ZA TEDIEN OTROKA V LJUBLJANI

Od 5. do 10. oktobra

V dvoranah hšnega sveta Neboštink, Kidričeva 5 bodo predstave dnevno od 17. ure. Na programu so zabavno-vzgojni dišalini in filmi.

Predstave so namenjene otrokom in staršem.

V »Istri« na Titovi cesti (Ajdovščina) bo dnevno od 19. uri predstava zabavnih in poučnih filmov.

Na Trgu revolucije bodo predvajani filmi: »Črni biseri« in »Pedagoška poema« ob 19.30 uri.

SPORED ZA ČETEK

KINO UNION: - premiera amer. filma »DETEKTIVSKA ZGODBA«. Režija William Wyler. - Igrajo Kirk Douglas, Eleanor Parker in William Bendix. Tednik F. N. 40. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

KINO SLOGA: češka filmska komedija »PETO KOLO V DRUŽINI«. Režija Borivoj Zeman. - Igrajo Zdenka Baldova, Vlasta Fabianova, Miloš Nedbal in Helena Loubalova. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

KINO SOČA: amer. barvni cimen. film »PREKO MNOGIH REK«. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

KINO SARKA: ital. barvni. film »SENSE«. Tednik F. N. 40. - Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

Prodaja vstopnic v vseh kinematografih od 9 do 14 ure in od 14 ure dalje.

TRG REVOLUCIJE: ob 19.30 jug. film »DOLINA MIRU«. Tednik F. N. 40.

Zavod za šolski in poučni film in Zveza prijateljev mladine - okraja Ljubljana. Ob 17 v dvorani hšnega sveta Neboštink, Kidričeva 5: »NASI DOMAČI PRIJATELJI«, »ABBI KADABRA«, »STRICEK S KITAROM«.

Ob 19 pred trgovino »ISKRA«, Titova 17: »ZA NAJMLAJŠE NA VASI«, »SEDEM NA EN MAH«, »TRILE PSIKI«.

TRIGLAV: amer. barvni film »DAVY CROCKETT«. Tednik. - V glavni vlogi: Fes Parker, Bad Ebsen. Predstave: Ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 17. dalje.

LITOSTROJ: madr. film »POLZASTE STOPNICE«. Ob 20. Predprodaja vstopnic ure pred pričetkom predstave. Zadržlj.

SENTVID »SVOBODA II«. amer. film »ANGEL ALI DEMON«. ob 18 in 20.

ZAHVALA

Ob smrti dragega brata in strica

ALOJZIJA KRALJA

Supnika - sistomašnika na Gočah

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so mi pomagali v zadnjih urah, zlasti zdravnikom, tovarišu Renjerju in sosedom. Zahvaljujem se duhovščini, govornikom, pevcem, Gočanom

Vrhunec mednarodnega kongresa frizerjev je bil nastop v berlinski kongresni dvorani. Sodelovali so mojstri iz devetnajst dežel. Posnetek kaže zamisel pariškega salona «Carita».

Frizuri se reče »novi val«.

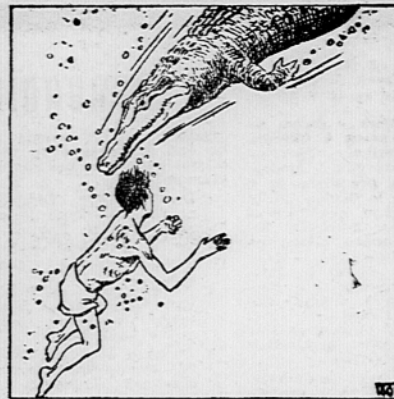
SAMUEL SCOWILL

MIKI MUSTER

406. Jim se je bil spretno in naglo potopil. Ni dolgo iskal pod vodo, ko je že ugledal okrogli dragulj. Se v motni podvodni svetlobi je opazil njegovo lesketajočo se lepoto. Z roko, ki se je tresla od razburjenja, je segel po dragotini in se z odločnim sunkom odgnal od jezerskih tal. Takrat je nanj legla senca. Začuden je pogledal kvišku.

407. V prvem trenutku je pomislil, da ga je zaneslo pod splov, toda kmalu je v vodi razpoznal sovražnika in za hip skoraj otrnil od strahu. Poskušal je bliskovito splavati vstran in se izogniti nevarni živali, pa je bilo prepozno. Krokodil ga je dohitel in ga z ostrimi zobmi pograbil za levo nogo. Jima je zvililo od strahotne bolečine.

408. Pest, v kateri je stiskal veliki smagrad, se mu je sama od sebe razklenila. Počasi se je dragulj potopil nazaj na dno in prav tako počasi se je Jim potapljaj v nezavest, omamljen od bolečin in ohromljen od groze. To n' bil brezglavi strah, bila je globoka, temna groza zavesti: vsega je konec. Vanj ga je spremljala poslednja misel na pokojno mamo.

Neznane globine

Oceanografi so zbrali že kopico podatkov, vendar je morje še vedno velika neznanka

Pred 34 leti se je »Meteor« odpravil na pomorsko raziskovanje v večjem obsegu. Lada je bila opremljena s takrat najmodernejšimi pripomočki in laboratoriji, plula pa je po drugo leto po južnih in srednjih vodah Atlantika. Takrat so oceanografi prvič odkrili, da je morsko dno srednjega dela Atlantskega oceana polno vzpetin in globeli in da se vlečejo po morskem dnu gorskim masivom podobni grebeni. Najdaljši med njimi sega čes ves Atlantik med obema tečajema, posamezni vrhovi podmorskih planin pa štrlijo nad gladino kot otoki, na primer Azori in Sv. Helena.

Ze ta prva lada je ovrgla poprejšnje mnenje, da je morsko dno podobno teniskemu igrišču. Raziskovalci so spoznali, da se dvigajo z morskega dna še večje vzpetine kot na celinah.

V minulih desetletjih so zbrali morski raziskovalci množico podatkov o skrivnostih morja. Skoraj vsaka nova odprava je dala presenetljivo odkritje. Tako so lani ugotovili, da je na dnu Tihega oceana 1600 km dolga morska veriga, malo pred tem odkritjem pa je objavil prof. Ewing s kolumbijske univerze ugotovitev, da je čez vso zemeljsko kroglo razširjena približno 3,5 km globoka in 30 km široka razpoka ali globel. Sovjetski strokovnjaki so takrat sporočili, da so izmerili pri Marijskih otokih doslej največjo morsko globino: 11.034 m.

Hkrati so pripravili tudi vrsto načrtov, da bi spravili na površino tiste plasti morske vode, v katerih je množica planktonov in drugih živih bitij, o katerih menijo, da bodo kmalu lahko hranila človeštvo. Razmišljajo celo o tem, da bi potopili v morje velik atomski reaktor, ki bi ogreval vodo na oceanskem dnu, potem pa bi prihajala spodnje plasti proti vrhu, kjer bi oskrbovali majhna živa bitja s hrano.

Kadar raziskovalci govorijo o bogastvu oceanov, seveda ne mislijo na številne potopljene ladje, ki jih je z zlato natorjenore zajel vihar. »Zgodbe o zakladih v potopljenih ladjah« v 99 odstotkih izmišljene, pravi francoski potapljač Cousteau. »Ljudje si želijo bogastva, obsede jih misel na zaklade, zato vrsto let bihodijo po morjih. Strmijo v blede zemljevide, ker menijo, da so na

njih označeni kraji, kjer se je potopila ta ali ona lada, na primer španska jadrnica, ki je pred mnogimi stoletji vozila zlato iz dežele Inkov v Evropo. Ko sta dva pomorska strokovnjaka s kalifornijske univerze merila v Tihem oceanu morsko globino, sta našli na čudno oblikovane kepe železa in mangana, v katerih je bilo tudi precej bakra in niklja. Po njunem mnenju so na nekaterih področjih tehoceanjskega dna rude milijonske vrednosti.

Kjub vsemu temu pa človeštvo le malo ve o morju nasploh. Aprila 1946 je bila katastrofa na Havajih. Tistega jutra je bil na otoku Unimak

Na zadnji plovbi

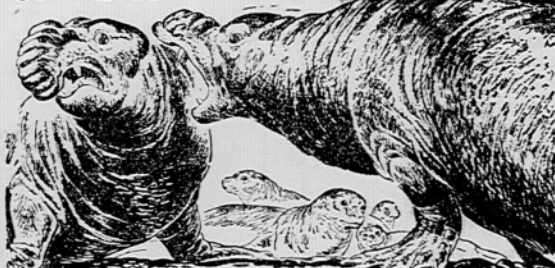
Bivšega komandanta britanske čezoceanske ladje »Queen Mary« Andrewa McKellerja so nedavno pokopali kot pravega pomorskega. Čeprav je umrl v postelji — zadnje čase je živel v domači hiši — so njegove posmrtni ostanke vkrcali na ladju in trupu daleč zunaj na morju spustili v oceanske globine.

Riba v ladijski trobenti

Ribki iz Sučurja na Hvaru radi lovijo ribe pagare. Največ teh rib se je naselilo o kablinah potniškega parnika »Dubrovnik«, ki so ga Italijani potopili maja 1916 med Hvarom in Pelješcem. Dragoslav Jelčić, ki radi lovi ribe na tistem področju, včasih ujame tudi kaj drugega. Tako je nekoč privlekel na gladino kuhinjski lonec, spet drugič klešče, nedavno pa hkrati s petnajst kilogramov težko ribo tudi ladijsko trobento.

WALT DISNEY PODOBE IZ NARAVE

ZDRAHE V HAREMU
MED NOSATIMI TJULNI JE LE EN SAM GOSPODAR, KI STROGO KAZNUJE GREŠNIKE.

SIVI TJULNI PA KAR NA LEPEM SKOCI V VODO IN ZAPUSTI HAREM, NE DA BI SE OZRL »GOSPEM« OCITNO NI ZAL, DA JE SEL.

KMALU PRIDE NOVI. ŠČASOMA SE LAHKO ZVRSTI V HAREMU VEČ »DRUŽINSKIH« POGLAVALJEV.

Sledovi črnega dne

V tej ali oni obliki se še vedno kažejo posledice prve atomske bombe

Črni dan japonske zgodovine, dan, ko je eksplodirala prva atomska bomba, ima še vedno dramatične posledice. Kadar pišejo japonski listi o zapornih žrtvah, nimajo v mislih le tistih, ki trpijo zaradi premočne doze radioaktivnega sevanja, temveč tudi o številnih drugih, ki so pogosto žrtve človeških predsodkov.

V širšem pomenu vključujejo v okvir žrtev tudi tiste, ki so med kakimi štiri sto tisoč prebivalci Hirošime tati ali drugače bolni. Po eksploziji prve atomske bombe se je pojavil tudi nov izraz »kollektivno trpljenje« ali »atomska živčnost«. Vzgojitelji, zdravniki in oblasti si prizadevajo, da bi prebivalci

stivo ozdravili te bolezni, vendar so prizadebi slej ko prej »atomske živčnosti«.

Prebivalci Hirošime živijo že štirinajst let kot v hudih sanjah. Le malokdo je zares prepričan, da se ni tako ali drugače »atomske okužile«. Če se kak družinski član nalezlo bolezni, ki ima povsod drugod nedolžno ime gripa, prevzame brezglavi strah malone vse družinske člane. V slehernem bolezenskem pojavu vidijo znamenje te ali one atomske bolezni. Starši, ki imajo v tem mestu majhne otroke, živijo kar naprej v posebnih psihozi in bojazni, da bi njihov naraščaj lahko neozdravljivo zbolel. Z nezaupanjem ledajo na razvoj svojih otrok in se ustrašijo slehernih otroških bolezni.

Ce otroci niso zelo nadarjeni, če se slabo učijo ali kažejo negativne lastnosti v značaju, najde kak družinski član takoj zvezo z »atomske bolezni«, ki je povzročila degeneracijo v tej ali oni obliki. Mnogo mladih ljudi si je kljub zdravniškim nasvetom končalo življenje, ker so bili prepričani, da so neke znotraj zastrupljeni, in sprito tega niso hoteli čakati na počasno atomsko smrt.

Več sto preživelih si je dalo z operacijo pri plastičnem kirurgu popraviti napake na obrazu ali drugod po telesu,

Kakih dvajset mladih deklet iz Hirošime se je zateklo k več znanim ameriškim zdravnikom, ki so jih operirali in napravili iz njih prave izlepote. Vendar so tudi ta dekleta žrtve »atomske živčnosti«. Zanimivo je namreč, da je v Hirošimi več deklet kot fantov, ta dekleta pa sprito predsodkov japonskih ženinov iz drugih mest ne morejo najti poti v zakonski pristan. Zeninne posredovalnice dobivajo pisma mladih mož, ki bi se radi poročili, vendar mnogi izmed njih pripišejo poseben pogoj: »V poštev ne pridejo dekleta, ki so na dan X živela v Hirošimi«.

Top je izginil

Precej presenečenja je zbudila novica, da je izginil 149-milimetrski top, ki je bil od leta 1917 na gorskem vrhu Adamello, kamor o ga v višino 2000 m spravili italijanski topničarji. Tatvino je ugotovil gorski vodnik, ki je pripeljal nekaj turistov, da bi jim pokazal to zanimivost. Domnevali, da so tatovi top naprej razstrelili, potem pa ga po kosih znosili v dolino, kjer so ga prodali za staro železo.

Za 150-letnico smrti Josepha Haydna in 200-letnico rojstva Friedricha Schillerja bo izdala madžarska pošta posebno znamkovno serijo. Na znamkah so razen po-tretnov tudi Schillerjeva rojstna hiša, pogost ter začetnice obeh umetnikov.

DROBIZ

ZARADI POLJUBA
Vlomnica sta vdrila v ekspresto restavracijo in odnesla denar iz blagajne. Preden sta odšla, sta oba poljubila blagajničarko, ki sta jo poprej pristila k moku. Ta poljub je opazil blagajničarčin zaročenec, ki se je prav takrat sprehal pred okrepčevalnico. V navali ljubosumnosti je že razmišljal o maševanju, zato si je zapel številko avtomobila, s katerim sta se roparja odpeljala. Ko je od zaročenke izvedel, kaj se je zgodilo, je policij postregel z avtomobilsko številko. V okolici Graza so že naslednji dan prišli ob roparja.

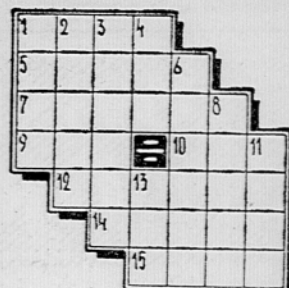
DAVKI IN KAZNJENICI
Ko je Ernest Hemingway izvedel, da plačajo ZDA po 20 dolarjev dnevno za vsakega kaznjence, je rekel: »Poznam letoviske kraje, kjer za osem ali deset dolarjev sjaajo živi. Poslijte jih tja! Tako boste ustregli njim in nam, ki plačujemo davke«.

KAJ JE POTREBNEJŠE
Občinski odborniki nekakega francoskega mesta so morali odločiti ali naj vključijo v proračun graditev, poslopja za davčno upravo ali za kavarano. Odločili so se za nočni lokali.

ZAMENJAV
Na neki šoli v Kišbenhavnu je strokovna komisija pregledala vsa kolesa, s katerimi se učenci vozijo v šolo. In n' našla okvare. Kmalu po tem uku se je zgodila nesreča. Učenec se je s kolesom zalezel v drevo in se poškodoval. Vzrok: odpovedale so zavore. Pojasnilo: v naglici je učenec po pomoči sedel na učiteljevo kolo.

OD VSEPOVSOD

Križanka

VODORAVNO: 1. žganje apnenec, 5. skrivnost, 7. Beethovnova 3. simfonija, 9. perzijski kralj in vojskovodja, 10. vzdevek, naziv, 12. albansko mesto ob istoimenskem jezeru, 14. holandski otok v Malih Antilih (glavno mesto Oranjestad), 15. stran, v kateri je kaj naravnano.

NAVPIČNO: 1. očka, 2. trojanski kraljevič, ki je ugrabil Heleno in s tem sprožil trojansko vojno, 3. pitje ki živi v velikanskih jatah ob obalah severnih morij, 4. osebni zaimek, 6. kislina (v tehniki), 8. enocelčne živali, 11. državna blagajna, 12. umetnost (lat.).

RESTITE ZADNJE KRIŽANKE
VODORAVNO: 1. strala, 7. veranda, 8. arja 5. sum, 10. Lim, 13. tme, 14. Ita, 15. Titan, 17. Amerika, 19. baraka.